

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi Ermənistanın iddialarını təkzib edib

"Şərq" xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyindən bildirilib.
"Bu məlumatı qəti surətdə təkzib edirik", - nazirlikdən qeyd edilib.

Ordumuzun bölmələri tərəfindən Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində guya atəş açılması və nəticədə Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi qulluqçusunun vəfat etməsi barədə Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumat yalandır.

Metroda qatardakı nasazlığa görə sərnişinlər düşürülüb

"Həzi Aslanov-Dərnəgül" marşrutu üzrə hərəkət edən qatarda yaranan texniki nasazlıq səbəbilə sərnişinlər "Nizami" stansiyasında düşürülüb. Bu barədə "Şərq"ə "Bakı Metropoliteni" QSC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Bəxtiyar Məmmədov məlumat verib. B.Məmmədovun sözlərinə görə, qatar texniki baxış üçün depoya göndərilib. Əvəzinə ehtiyat qatar xəttə verilib. Yubanma intervaldan əlavə 2 dəqiqə olub.

Azərbaycanda kəşfiyyat və döyüş PUA-ları istehsal olunub

Müdafiə Sənayesi Nazirliyi Bakıda keçirilən "ADEX 2022" dördüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisində kəşfiyyat və döyüş pilotsuz uçuş aparatlarını (PUA) təqdim edib.

Sərgidə "Turaz" PUA nümayiş etdirilib. Bu aparat həm quru, həm də dəniz üzərində hərəkət etmək iqtidarındadır. Onun uçuşu üçün müvafiq infrastruktur

tələb olunmur. PUA üç kilometr yüksəklikdə kəşfiyyat əməliyyatları keçirə bilir, uçuş sürəti 110 kilometr/saat, uçuş müddəti 2-3 saat təşkil edir.
"Zərbə" PUA həm kəşfiyyat apara, həm də zərbələr endirə bilər.

(səh.3)

№ 159 (5681), 2022-ci il

Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

7 sentyabr 2022-ci il (çərşənbə)

Bakıda hərbi məhsullar və texnikalar nümayiş olundu

Sərgiyə dünyanın 30-a yaxın ölkəsindən 200-dən artıq şirkət qatılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 6-da Bakı Ekspo Mərkəzində keçirilən IV Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə "ADEX" və XIII Beynəlxalq Daxili Təhlükəsizlik, Mühafizə və Xilasetmə "Securex Caspian" sərgiləri ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə dövlətimizin başçısı Bakı Ekspo Mərkəzinin daxili pavilyonlarındakı stendlərlə tanış oldu.

Müdafiə naziri Zakir Həsənov, müdafiə sənayesi naziri Mədət Quliyev və Türkiyənin Baş qərargah rəisi Yaşar Güler dövlətimizin başçısına sərgi haqqında məlumat verdilər.

Bildirildi ki, builki sərgidə dünyanın 30-a yaxın ölkəsindən 200-dən artıq şirkət iştirak edir.

(səh.2)

Ceyhun Bayramov İspaniyaya rəsmi səfərə gedib

Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov İspaniyanın Madrid şəhərinə rəsmi səfərə yola düşüb.

Bu barədə "Şərq"ə XİN-dən məlumat verilib.

Səfər çərçivəsində nazir Ceyhun Bayramovun İspaniya Krallığının Xarici İşlər, Avropa İttifaqı və Əməkdaşlıq naziri və bir sıra digər yüksək səviyyəli rəsmi şəxslərlə ikitərəfli görüşlərinin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Azərbaycan bütün riskləri neytrallaşdırıb

Ermənistan sülh müqaviləsini Bakının tələbinə uyğun imzalamalıdır

Bu halda İrəvan regional kommunikasiyalara qoşulacaq

Ermənistan xalqı 30 il boyunca öz hakimiyyətinin yürütdüyü yanlış işğalçılıq siyasətinin bədaləni ödəyib və tənəzzülə məhkum olub.

Əgər İrəvan yenidən sülh müqaviləsini uzaq darsa, prosesi ləngitməyə çalışarsa, yenə də ilk növbədə itirən özləri olacaq.

Çünki Azərbaycanın strategiyası, yolu bəlli-

dir. Düzdür, Nikol Paşinyanın dilindən sülh müqaviləsi haqda sözlər eşidilir, ancaq dəfələrlə sübut olunub ki, Ermənistan tərəfinə son ana qədər güvənmək olmaz. Amma fakt faktlığında qalır ki, Ermənistanın başqa yolu da yoxdur. Çünki Azərbaycanın yetərincə güclüdür və qalib tərəfdir.

(səh.3)

İtaliyada azərbaycanlı gənc çayda boğulub

Helena həyat yoldaşının nəşini Azərbaycana aparmaq üçün yardım aksiyasına başlayıb

Çexiyada yaşayan Sərkər adlı azərbaycanlı gənc çayda boğulub.

Hadisə 28 avqustda baş verib. O, evli olduğu Helena adlı xanım ilə gəzintiye çıxıb və İtaliyanın Como gölündə qayıq kirayələyib.

Sərkər suya yıxılan qızı xilas etmək üçün onun arxasınca suya tullanıb. O, qızı xilas etsə də, özü sudan boğulub.

(səh.3)

Britaniyanın yeni baş naziri söz verib

Vergilər azaldılacaq və enerji böhranı həll olunacaq

Böyük Britaniyanın yeni baş naziri Liz Trass yeni vəzifəsində ilk çıxışı zamanı vergiləri azaltmağa və enerji böhranını həll etməyə söz verib.

Bu barədə Trend xarici KİV-lərə istinadən xəbər verir.

"Mən insanların ehtiyac duyduqları zaman həkimə getmələri və Milli Səhiyyə Xidmətlərindən (NHS) istifadə etmələrinə şərait yaradacağam. İqtisadiyyat, enerji və NHS sahələrində yaxşı nəticə göstərsək, səhiyyəmizi möhkəm təməl üzərində saxlamış olacağıq", - deyə L.Trass bildirib.

Baş nazir qeyd edib ki, onun ilk prioritetlərindən biri "ağır işi mükafatlandırmaq və biznesin böyüməsini və investisiyanı təşviq etmək" üçün vergiləri azaltmaq olacaq.

L.Trass həmçinin enerji böhranını həll etməyə və "gələcək enerji təchizatını təmin etməyə" söz verib.

6 nəfər vəfat edib

Son sutkada daha 492 nəfər koronavirusa yoluxub

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 492 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 556 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 6 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 816 087 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 802 951 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, hazırda 3 305 aktiv xəstə var. Bu günə qədər 9 831 nəfər vəfat edib.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 4 487, bu günə qədər isə ümumilikdə 7 176 524 test icra olunub.

Qusarda qadın meyiti tapılıb

Onun qətlə yetirildiyi ehtimal olunur

Qusar rayonunda gənc qadının yaşadığı evdə ölü tapılıb.

"Report"un Şimal bürosunun verdiyi xəbərə görə, rayon sakini, 1995-ci il təvəllüdü Ellada Rauf qızı Əlifxanovanın yaşadığı evdə meyiti aşkarlanıb.

İlkin məlumata görə, gənc qadın ailə münasibəti zəmində əri tərəfindən öldürülüb. Meyit müayinə olunması üçün Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinin Qusar Rayon Şöbəsinə yerləşdirilib. Gənc qadının ölümünün dəqiq səbəbləri ekspertizanın rəyindən sonra məlum olacaq. Onun ölümündə şübhəli bilinən, əri Zedik Muxtar oğlu Əlifxanov saxlanılıb. Faktla bağlı araşdırmalara başlanılıb.

Vardanyanın "Qarabağa köçməsi" piardır
Milyardərin əsl məqsədi
Ermənistanın lideri olmaqdır

(səh.5)

Dərslər arxasınca tıxaclar gətirəcək

Eldəniz Cəfərov: "Tam aradan qaldırılmasa da mərhələ-mərhələ sıxlığın qarşısını almaq olardı"

(səh.7)

Bakıda hərbi məhsullar və texnikalar nümayiş olundu

Sərgiyə dünyanın 30-a yaxın ölkəsindən 200-dən artıq şirkət qatılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 6-da Bakı Ekspo Mərkəzində keçirilən IV Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə "ADEX" və XIII Beynəlxalq Daxili Təhlükəsizlik, Mühafizə və Xilasətmə "Securex Caspian" sərgiləri ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə dövlətimizin başçısı Bakı Ekspo Mərkəzinin daxili pavilyonlarındakı stendlərlə tanış oldu.

Müdafiə naziri Zakir Həsənov, müdafiə sənayesi naziri Mədet Quliyev və Türkiyənin Baş qərargah reisi Yaşar Güler dövlətimizin başçısına sərgi haqqında məlumat verdilər.

Bildirildi ki, builki sərgidə dünyanın 30-a yaxın ölkəsindən 200-dən artıq şirkət iştirak edir. Müasir silah və texnikanın nümayiş etdirildiyi bu genişmiqyaslı tədbir pandemiyanın yaratdığı məcburi fasilədən sonra yenidən keçirilir. Sərginin xüsusi əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, o, Azərbaycanın ikinci Qarabağ müharibəsində qazandığı şanlı Zəfərdən sonra ilk dəfə təşkil olunur. Sərgidə Azərbaycan Ordusunun Qələbəsinə müstəsna rol oynamış ölkənin hərbi-sənaye kompleksinin gücü və qüdrəti, müasir silahlar nümayiş olunur.

Qeyd edildi ki, "ADEX" müdafiə sərgisinin iştirakçıları arasında Türkiyə, Rusiya, İran, Bolqarıstan, Çin, Fransa, İtaliya, Niderland və digər ölkələrin müdafiə sektorunun aparıcı şirkətləri var. İlk dəfə İordaniyadan olan şirkətlər də sərgiyə qatılıb. Bu il 8 ölkə milli stendləri ilə iştirak edir. Bir çox ölkələr öz milli ekspozisiyalarının sahələrini böyüdüblər.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin pavilyonunda nümayiş etdirilən hərbi məmulatlara baxdı. Milli Təhlükəsizlik Qüvvələrinin ehtiyaclarını ödəmək üçün müdafiə təyinatlı məmulatların, döyüş sursatlarının, zirehli hərbi texnikanın və digər vasitələrin yaradılması, istehsalı, təkmilləşdirilməsi, təmiri, utilizasiyası, idxalı/ixracına və xarici bazarlarda satışına cavabdeh olan nazirliyin pavilyonlarında son illərdə ölkəmizdə istehsal olunan yüngül və ağır hərbi texnikalar nümayişə çıxarılıb. Döyüş kəşfiyyat texnikası, çoxməqsədli, kəşfiyyat və zərbə pilotsuz uçuş aparatları, müxtəlif çaplı atıcı silahlar, mühəndislik texnikaları və digər hərbi texnikalar sərginin maraq doğuran eksponatları sırasındadır.

Türkiyə Respublikası sərgidə ən çox şirkətlərlə təmsil olunan ölkələrdən biridir. Müdafiə sənayesində ən müasir və qabaqcıl texnologiyalardan geniş istifadə edən qardaş Türkiyə sərgidə 42 şirkət ilə təmsil olunub. Bu şirkətlərdən biri olan "HAVELSAN" 1982-ci ildə Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Gücləndirilməsi Fondunun tərkibində yaradılıb. Şirkət təkcə müdafiə, təhlükəsizlik və IT sahələrində texnologiyaları inkişaf etdirməklə kifayətlənmir, həm də özünün yüksək texnologiyalı proqram həllərini hazırlayır və simulyatorları istehsal edir. "HAVELSAN", həmçinin yeni nəsil texnologiyalar, xüsusilə də süni intellektlə əlaqəli məhsullar, layihələr və sistemlər hazırlayır. Prezident İlham Əliyev şirkətin məhsulları ilə tanış oldu.

Türkiyəni təmsil edən "Roketsan" şirkəti 1988-ci ildə qurulub. Şirkət müxtəlif növ raketlər, reaktiv silahlar, atış və hərəkət sistemləri ilə birlikdə idarə olunan döyüş sursatları, istiqamətləndirmə-idarəetmə sistemləri, döyüş başlıqları, mexaniki hissələr, alqoritm və proqram təminatını hazırlayır və istehsal edir, onları quru, hava və dəniz platformaları ilə birləşdirir. Eyni zamanda, bu sistemlərə maddi-texniki dəstək verir, raket yanacağı istehsal edir, ballistik mühafizə layihələri hazırlayır və həyata keçirir, eləcə də öz müəssisələrində kosmik raketləri işləyib hazırlayır.

Dövlətimizin başçısı Pakistan İslam Respublikasının pavilyonları ilə də tanış oldu. Bildirildi ki, ölkəmizlə hərbi əməkdaşlıq edən Pakistanda istehsal olunan hərbi məhsullar hərbi sənaye kompleksinin bütün istiqamətlərini əhatə edir. Bildirildi ki, "Pakistan Ordnance Factories" (POF) şirkəti beynəlxalq standartlara uyğun geniş çeşidə silah-sursat istehsal edən ən böyük dövlət müdafiə sənayesi kompleksidir. Pakistan Silahlı Qüvvələri

rici təchizatçısı olmaqla yanaşı, POF dünyanın bir çox ölkəsinə məhsul ixrac edir. POF-un törəmə şirkətləri məhsullarına görə yüksək nüfuza malikdir. "Pakistan Ordnance Factories" şirkəti ISO-9001, ISO-14001, ISO-17025 və OHSAS 18001 kimi beynəlxalq keyfiyyət sertifikatlarını əldə edib.

Qlobal Sənaye və Müdafiə Həlləri (GIDS) şirkəti çoxşaxəli hərbi təbiiqlər üçün məhsullar təklif etməklə, ölkənin ən böyük müdafiə istehsalat bölmələrini, əsas tədqiqat və inkişaf fəaliyyətlərinin mərkəzinə təmsil edən Pakistanın dövlətə məxsus ilk müdafiə konqlomeratıdır. GIDS şirkəti tədqiqat və inkişaf fəaliyyətlərinə böyük məbləğdə sərmayə yatırır, Pakistanı yüksək texnologiya sahələrində aparıcı investor edir.

Türkiyənin pilotsuz uçuş aparatı istehsalçısı olan "Lentatek" pilotsuz sistemlər sahəsində uğurlar əldə etmiş şirkətlərdən biridir. Dövlətimizin başçısına şirkətin istehsalı olan pilotsuz uçuş aparatları, hidrogen və yanacaq texnologiyaları, kosmik texnologiyalar və digər istehsalat sahələri barədə məlumat verildi.

"Dearsan" gəmiqayırma və gəmi təmiri zavodu inşa edildiyi 1980-ci ildən Türkiyənin ən mühüm müəssisələri arasındadır. "Dearsan" dəstək gəmisi, korvet (gözetçi) tipli gəmilər, patrul gəmiləri, çevik hərəkət qayıqları, desant gəmiləri, hidroqrafiya və okeanoqrafiya elmi tədqiqat gəmiləri, minaaxtaran gəmiləri, özü idarəolunan qayıqlar, mülki nəqliyyat gəmiləri və həmçinin gəmiqayırma zavodunun tikintisi və ya modernləşdirilməsi, dəniz su sərhədlərinin mühafizə sistemləri, sursat istehsalı zavodu kimi müxtəlif mürəkkəb hərbi platformaların tikintisi üzrə ixtisaslaşıb.

Dövlətimizin başçısı İspaniyanın sərgidəki pavilyonu ilə tanış oldu. Pavilyonda bu ölkəni "Indra" şirkəti təmsil edir. Şirkət dünyanın aparıcı mühəndislik şirkətlərindən biridir və rəqəmsal sənayedə liderdir. Radar, elektron müdafiə, idarəetmə və kommunikasiya texnologiyaları üzrə ixtisaslaşmış şirkət öz sistemlərində süni intellekt və virtual reallıqdan istifadə edir. "Indra" şirkəti Avropanın ən böyük və ən qabaqcıl müdafiə proqramı olan FCAS-in İspaniyadakı milli sənaye koordinatorudur.

Maşınqayırma və kimya sənayesi müəssisəsi yüksək texnologiya və təcrübəyə üstünlük verən Türkiyənin müdafiə sənayesində lider qurumlardan biridir. Müəssisənin məhsulları yüksək keyfiyyəti ilə seçilir. Bu müəssisə müştərilərə hərbi sursatlar - raketlər, silahlar, partlayıcı maddələr, barıt, pirotexnika və qaz maskaları kimi geniş çeşiddə məhsullar təklif edir.

"Turkish Aerospace" sabit və hərəkətli hava platformalarından pilotsuz uçuş aparatı və peyklərə qədər integrasiya olunmuş aerokosmik sistemlərin dizaynı, işlənilməsi, istehsalı, integrasiyası və istifadə dövründə dəstək sahəsində Türkiyənin texnologiya mərkəzidir. Aerokosmik və müdafiə sahəsində ən yaxşı yüz global şirkət arasında yer alan "Turkish Aerospace" tərəfindən dizayn və istehsal edilən bütün məhsullar üçün integrasiya olunmuş logistika xidməti də göstərilir.

Türkiyənin müdafiə sənayesini sərgidə təmsil edən daha bir şirkət isə "AS-SAN"dır. Şirkət silah və döyüş sursatlarının, o cümlədən onların tərkib hissələrinin, yarımloklarının, ləvazimatlarının və ehtiyat hissələrinin qabaqcıl texnologiya ilə müasir müəssisələrdə beynəlxalq standartlara uyğun dizaynı, layihələndirilməsi və istehsalı imkanlarına malikdir.

Prezident İlham Əliyev İran İslam Respublikasının pavilyonuna da baxdı. Qeyd olundu ki, İran Aviasiya Sənaye Təşkilatı (IAIO) bu ölkənin mülki və hərbi aviasiya sənayesini planlaşdırmaq, nəzarət və idarə etmək məqsədilə 1966-cı ildə yaradılmış dövlət korporasiyasıdır. Şirkət təyyarə və aerokosmik məhsullar istehsal edir.

Pakistan Aeronavtika Kompleksinin stendində təyyarə və aviasiya sistemləri üçün texniki xidmət vasitələri, simulyatorlar və təlim sistemləri nümayiş olunur.

Məlumat verildi ki, Azərbaycanın Mü-

dafiə Sənayesi Nazirliyinin Milli Aerokosmik Agentliyi müdafiə təyinatlı məmulatların - pilotsuz uçuş aparatlarının, kəşfiyyat-patrul maşınlarının, döyüş modullarının, müxtəlif növ simulyasiya sistemlərinin işlənilməsi, ölkəmizin güc strukturlarının tələblərinə uyğun modernləşdirilməsi, seriyalı istehsalın təşkili və ixracı istiqamətində fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan Prezidentinə məlumat verildi ki, Türkiyənin "Aselsan" şirkəti artıq dördüncü dəfədir "ADEX" sərgisində iştirak edir. Şirkətin təqdim etdiyi məhsullar maraqla qarşılanır. Fəaliyyətinə rəhbərlik edən şirkət bu gün müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində 500-dən çox adda məhsul istehsal edir.

İsrailin milli pavilyonlarında nümayiş

edilən eksponatlarla tanış olan Prezident İlham Əliyevin diqqətinə çatdırıldı ki, müdafiə, aerokosmik və kommersiya bazarlarında lider olan İsrail Aerokosmik Sənayesi milli müdafiə və təhlükəsizlik problemlərini həll etmək üçün ən müasir texnologiyadan və onilliklər ərzində sübut edilmiş döyüş təcrübəsindən istifadə edir.

"RAFAEL Qabaqcıl Müdafiə Sistemləri" MMC İsraildə 70 ildən artıqdır ki, hava, quru, dəniz və kosmos üçün kibernetik təhlükəsizlik sistemlərinin yaradılması ilə məşğuldur. Şirkət təyyarə və aviasiya vasitələri, raket və kosmik qurğular üçün sistem və komplekslər, zirehli döyüş maşınları, radioelektron, peyk, GPS və GSM sistemləri üzrə fəaliyyət göstərir.

Sərgidə İsrailin "Plasan" şirkəti də öz məhsullarını təqdim edir. Şirkət təkerli və tırtıllı döyüş maşınları üçün geniş çeşiddə robot texnologiyaları üzrə ixtisaslaşıb.

Azərbaycan Respublikasının Mınatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) da sərgidə fəal iştirak edir. Fəaliyyət illəri ərzində ANAMA ölkə daxilində və xaricində bir sıra layihələr həyata keçirib. Agentlik hazırda işğaldan azad edilən Qarabağda mina və partlamayış hərbi sursatlardan təmizləmə əməliyyatları həyata keçirir.

Dövlətimizin başçısı, həmçinin Qazaxıstan Sənaye İnfrastrukturunun İnkişafı Nazirliyinin pavilyonu ilə də tanış oldu.

Rusiya Federasiyasını "ADEX-2022" sərgisində 13 şirkət təmsil edir. "Rosoboronexport" Rusiyanın müdafiə sahəsi ilə bağlı məhsulların, xidmətlərin və texnologiyaların tam çeşidinin ixracı üzrə yeganə dövlət agentliyidir. Qlobal silah bazarında liderlərdən biri olan "Rosoboronexport" Rusiyanın bu sahədə məhsul ixracının 85 faizdən çoxunu təşkil edir. Agentlik Rusiyanın müdafiə sənayesi üzrə 700-dən çox müəssisə və təşkilatı ilə əməkdaşlıq edir.

Bolqarıstan Respublikasının pavilyonu ilə tanış olan Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, "Transmobil" şirkəti 1990-cı ildə Sofiya şəhərində yaradılıb. Şirkət yüksək sürətli kinetik sursatların, kumulyativ-tərmobarik qumbaraların, yüksək effektivliyə malik artilleriya sursatlarının və minaatanların istehsalı üzrə fəaliyyət göstərir.

Sərgidə Ukraynanı təmsil edən "Motor Sich" Açıq Sahmdar Cəmiyyəti hərbi texnika üzrə layihələndirmə, təkmilləşdirmə, istehsal, əsaslı təmir və texniki dəstək sahəsində ixtisaslaşmış çoxşaxəli müəssisədir. ASC-nin istehsal etdiyi məhsullar dünyanın 100-dən çox ölkəsində uğurla istifadə olunur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Çin Xalq Respublikasının sərgidəki pavilyonunda da oldu. Məlumat verildi ki, bu ölkəni təmsil edən "CETC International Co. Ltd" "Çin Elektron Texnologiyalar Grupu Şirkəti"nin (CETC) beynəlxalq biznes və əməkdaşlıq üzrə əsas platformasıdır. CETC 2021-ci ildə "Fortune Global 500" sıralamasında 354-cü yerdə qərarlaşıb.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin "AZAD Sistemlər" müəssisəsinin istehsal etdiyi hərbi texnika ilə tanış oldu.

Sonra Prezident İlham Əliyev Bakı Ekspo Mərkəzinin qarşısında nümayiş etdirilən hərbi məhsullara və texnikalara baxdı.

Qeyd edək ki, "ADEX" və "Securex Caspian" sərgiləri üçün geniş işğuzar proqram hazırlanıb. Sərgilərin keçiriləcəyi üç gün ərzində Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin minalardan təmizlənməsi, pilotsuz sistemlərinin inkişaf perspektivləri və tətbiq sahələri üzrə, müasir silah sistemləri, sursatlar və onların təyinatı, zirehli döyüş nəqliyyat vasitələrinin müasir döyüş mühitində rolu və digər aktual mövzular üzrə sessiyalar keçiriləcək.

Beləliklə, IV Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə "ADEX" və XIII Beynəlxalq Daxili Təhlükəsizlik, Mühafizə və Xilasətmə "Securex Caspian" sərgiləri beynəlxalq hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində ən müasir silahların nümayişi və yeni müqavilələrin bağlanması üçün əla platformaya çevriləcək.

Türkiyə Yunanıstanla bağlı beynəlxalq təşkilatlara məktub ünvanlayıb

Türkiyə Yunanıstanla bağlı beynəlxalq təşkilatlara məktub ünvanlayıb.

"Report" "Anadolu"ya istinadən xəbər verir ki, Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlunun imzaladığı məktubda Yunanıstanla Egey dənizindəki mübahisəli məsələlərdən bəhs edilir.

Məktubda Egey dənizində ərazi sularının və milli hava məkanının eni, kontinental şelf və ərazi sularının məhdudlaşdırılması, şərq adalarının qeyri-hərbi statusunun pozulması kimi bir sıra problemlərin olduğu bildirilir. Həmçinin Egey dənizində Yunanıstanın suverenliyinə daxil olmayan adalar və qayaların olduğu vurğulanır.

Sənəd Avropa İttifaqının 25 üzv ölkə-

sinə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvlərinə, NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberqə, BMT-nin baş katibi Antonio Quterreşə göndərilir.

Türkiyə hesab edir ki, Egey dənizi ilə bağlı məsələlər iki ölkənin əsas hüquq və qanuni maraqlarının qarşılıqlı tanınması ilə beynəlxalq hüquq çərçivəsində həll edilə bilər.

Zakir Həsənov ordu generalı Yaşar Güler ilə görüşüb

Azərbaycanla Türkiyə arasında təhlükəsizlik, hərbi əməkdaşlıq müzakirə olunub

Sentyabrın 6-da Bakı Ekspo Mərkəzində keçirilən "ADEX-2022" 4-cü Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah reisi, ordu generalı Yaşar Güler ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyindən "Şərq"ə verilən məlumata görə, görüşdə Azərbaycan ilə Türkiyə arasında regional təhlükəsizlik, hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil və hərbi tibb sahələrində əməkdaşlıq, qarşılıqlı səfərlərinin təşkili, eləcə də maraq doğuran digər məsələlər müzakirə olunub.

Tərəflər birgə hərbi təlimlərdə texnoloji innovasiyalardan istifadə edilməsinin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb.

Şərti hədəflər döyüş təyyarələri ilə məhv edildi

Təlimin planına uyğun olaraq əməliyyat uçuşları yerinə yetirilib

"TurAz Qartalı - 2022" birgə taktiki uçuş təlimində döyüş təyyarələri ilə ətrafı tanıma uçuşları icra edilib. Sonra təlimin planına uyğun olaraq əməliyyat uçuşları yerinə yetirilib.

Uçuşlardan önce əməliyyatın planı, hava şəraiti və digər texniki məsələlərlə bağlı brifinq təqdim edilib.

Plana əsasən radioelektron mübarizə (REM) vasitələrindən istifadə edərək alda-

dıcı maneəvərlə şərti düşmənin hava hücumundan müdafiə vasitələrindən yayınmaq və təyin olunan yerüstü hədəflərin məhv edilməsi üzrə tapşırıqlar yerinə yetirilib.

Yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirən Azərbaycan və Türkiyənin hərbi pilotları qarşıya qoyulan tapşırıqları uğurla icra ediblər.

"Liz Truss bizim haqqımızda yaxşı heç nə deməyib"

Kreml Böyük Britaniyanın yeni baş nazirine güvənmir

Kremlin sözcüsü Dmitri Peskov çərşənbə axşamı "RBC" telekanalına müsahibə verib.

"Şərq" "TASS"a istinadən xəbər verir ki, D.Peskov müsahibə zamanı Böyük Britaniyanın yeni Baş naziri Liz Trussun əvvəllər Rusiyaya qarşı sərt fikirlər səsləndirdiyini deyib: "Buna baxmayaraq, rəsmi Moskva Britaniya ilə münasibətlərinin "pisləşməyəcəyinə" ümid edir . Onun sözlərinə görə, yeni baş naziri xarici işlər naziri və partiya lideri vəzifəsinə namizəd olduğu zaman verdiyi bəyanatlarla qiymətləndirmək olar: "O, bizim haqqımızda yaxşı heç nə deməyib. Təəssüflə deyə bilərəm ki, onun bəyanatları kifayət qədər

agressiv, qeyri-dost və pisləy-konstruktiv olub. Vəziyyətin daha da qeyri-mənsəbi gəlinə, bunu istisna etmək olmaz. Hazırda rəqiblərimizin gözlənilməzliyini nəzərə alsaq, heç nəyi istisna edə bilmərik".

Günəş Mərd

Danişıqlar gündəmdə deyil Putinlə Zelenskinin görüşü gözlənilmir

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin və Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski arasında görüş tərəflərin vəziyyəti nizamlamaq üçün razılığa gəlməsi şərti ilə mümkün olacaq. Lakin hələ aktuallıq daşmır.

"Şərq" xəbər verir ki, bu barədə Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov çərşənbə axşamı Şərq İqtisadi Forumu çərçivəsində "İzvestiya"

qəzetinə müsahibəsində məlumat verib.

"Putin-Zelenski görüşünə gəlinə, heç nə dəyişməyib. Görüş xatirinə görüş heç kəmə lazım deyil. Belə bir görüşün baş tutması və belə bir görüş ideyasının gündəmdə olması üçün ən yüksək səviyyədə təsdiq oluna biləcək razılaşmaların təmininin qurulması istiqamətində müəyyən işlər görülməlidir. Amma bu hələ gündəmdə deyil", D.Peskov deyib.

Aygün Tahir

Azərbaycan bütün riskləri neytrallaşdırıb

Ermənistan sülh müqaviləsini Bakının tələbinə uyğun imzalamalıdır

Bu halda İrəvan regional kommunikasiyalara qoşulacaq

İsmayıl Qocayev

Ermənistan xalqı 30 il boyunca öz hakimiyyətinin yürütdüyü yanlış işğalçılıq siyasətinin bədelini ödəyib və tə-nəzzülə məhkum olub. Əgər İrəvan yenidən sülh müqaviləsini uzadarsa, prosesi ləngitməyə çalışarsa, yenə də ilk növbədə itirən özləri olacaq.

Çünki Azərbaycanın strategiyası, yolu bellidir. Düzdür, Nikol Paşinyanın dilindən sülh müqaviləsi haqda sözlər eşidilir, ancaq dəfələrlə sübut olunub ki, Ermənistan tərəfinə son ana qədər güvənmək olmaz. Amma fakt faktlığında qalır ki, Ermənistanın başqa yolu da yoxdur. Çünki Azərbaycan yeterincə güclüdür və qalib tərəfdir.

Siyasi şərhçi Aqşin Kərimov "Şərq"ə vurğulayıb ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması İrəvan administrasiyasının göstərəcəyi siyasi ədəb-ərkindən asılıdır. Analitika görə, Azərbaycan sülh üçün şərtləri təqdim edib: "Azərbaycanın sülh konsepsiyası erməni fantaziyalarındakı ərazi iddialarının üzərindən qalın bir xətt çəkən diktə-

dici beyandır və gedişatı həmin istiqamətlərin hansı formada təzahür edəcəyini müəyyənləşdirəcək. Ermənistan sülh müqaviləsini Azərbaycanın tələbləri əsasında imzalasa, onda İrəvan regional kommunikasiyalara qoşulacaq. Özü-nü dalandan çıxararaq fərəvanlığa qovuşacaq. Yox, Ermənistan Bakının jestlərini vaxtı yubadıb toparlanmaq üçün istifadə etsə, onda başının ağrısı onun vahid orqanizm kimi ölümünə gətirib çıxaracaq. Ermənistan onsuz da Azərbaycana məğlubiyyətinin acısından qıvrılır. Lakin ermənilərin ərazilərə dair əsatirləri hələ də qalmaqdadır, bu instinktiv fitnə isə revanşizm üçün mayak rolunu oynayır".

Ekspert qeyd edib ki, Azərbaycan risklərin neytrallaşdırılması üçün əhəmiyyətli tədbirlər görür: "Azərbaycan müdafiə qabiliyyətini yeni geosiyasi real-lıqlara uyğunlaşdırır. Potensialını regiondakı istənilən hərbi-siyasi təxribatı, radikal ideologiyaları zərərsizləşdirmək vasitəsinə çevirməkdə davam edir. Erməni siyasi elitəsi və hərbi komandanlığı Azərbaycanın hərbi qüdrətini düzgün dəyərləndirməlidir. Revanşizm və ya onun ekvivalentində bir ideyalar toplusu isteh-

sal etməkdənsə, özünü pragmatik gündəliyə kökləməlidir. Bu həm Azərbaycanın, həm onun strateji müttəfiqi Türkiyənin maraq dairəsində qırmızı xətlə keçir. Bakı-Ankara müştərək maraqlarının miqyası isə Ermənistanın tutacağı mövqe ilə düz mütənəşib şəkildə inkişaf edəcək. Yeni İrəvan çox atlanıb-düşsə, Bakı Ankaranın dəstəyi ilə özünün maraq radiusunun təbiiğini genişləndirəcək.

Azərbaycanın çevrəsi tarixi ərazilərə baxış bucağını özündə cəmləşdirir. Dünyanın və regionun əsas güclərindən biri olan Rusiya da Ermənistanın ikiyeşli mövqeyindən usandığından Bakıya hələldici siyasi dəstək verir. Bu mənada Azərbaycanın öz tarixi əraziləri olan Zəngəzura, Göyçəyə, İrəvana mənəvi himayəçiliyi hüquqi nəticələrə gətirib çıxara bilər - ərazi iddialarına qarşı adekvat cavab kimi. Azərbaycanın Zəngəzuru, İrəvanı, Göyçəni götürərək tarixi gerçəkliyi hüquqi əsasla səykətmək üçün kifayət qədər resursu mövcuddur. Azərbaycanın leksikonuna Qərbi azərbaycanlılar adı ilə düşən soydaşlarımızın tarixi ərazilərə qayıdıb orada yaşamaq hüququ var, hesab etmək olar ki, Bakı sülh gündəliyinin pərdəarxasında həmin məqamı da mümkün razılaşmaların tərkib hissəsi kimi masaya qoyur".

A.Kərimov bəyan edib ki, Ermənistan bundan imtina edən hərəkətlər etsə, onda Azərbaycan hərbi variantla istədiyini təmin edəcək: "Azərbaycan Ermənistanla sərhədin bütün zolağından İrəvanı administrativ bir quruluşa endirmək potensialına malikdir. Ermənistan və ona havadar çıxmaq istəyənlər Azərbaycanın gücünü düzgün ölçməlidir. Çünki Prezident İlham Əliyev dediklərini edir və nəticəni bütün dünyaya göstərir. Sərhədlərin delimitasiyası mövzusunda da 1920-ci və ondan əvvəlki illərin xəritəsinə boşuna istinad edilmir. Azərbaycan isə istəyir ki, bu prosesi sülhyaratma mexanizmləri yönləndirsin. Sülh təşəbbüsünün qarşısına keçmək isə Azərbaycana hərbi senarilər üçün zəminlər verir. Bakı-nı həmin ərazilərdəki mümkün hərbi əməliyyatların xəritəsini cizmaq üzərində düşünməyə vadar edir".

Çexiyada yaşayan Sərkər adlı azərbaycanlı gənc çayda boğulub.

Hadisə 28 avqustda baş verib. O, evli olduğu Helena adlı xanım ilə gəzintiyə çıxıb və İtaliyanın Komo gölündə qayıq kirayələyib.

İtaliyada azərbaycanlı gənc çayda boğulub

Helena həyat yoldaşının nəşini Azərbaycana aparmaq üçün yardım aksiyasına başlayıb

Diasporamız həmyerlimizin nəşinin Vətənə göndərilməsinə yardım etməlidir

Sərkər suya yıxılan qızı xilas etmək üçün onun arxasınca suya tullanıb. O, qızı xilas etsə də, özü suda boğulub. Hazırda azərbaycanlı gəncin nəşi İtaliyada saxlanılır, maliyyə sıxıntılarına görə Azərbaycanla gətirilə bilmir.

Helena həyat yoldaşının nəşini Azərbaycana aparmaq üçün yardım aksiyasına başlayıb. Qeyd edək ki, cütlük bir neçə ay bundan öncə ailə həyatı qurubmuş.

Miqrasiya məsələləri üzrə ekspert Azər Allahverənov "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, xaricdə vəfat edən Azərbaycan vətəndaşlarının nəşinin ölkəyə gətirilməsi tez-tez problemə çevrilir: "Hənsisa səbəbdən xarici ölkədə dünyasını dəyişən insanların cəsədinin ölkəyə gətirilməsi adətən onun ailəsi və ya yaxınlarının iştirakı ilə baş tutur. Rusiyada ya-

istəyirlər. Bu bir öhdəlik kimi olmasa da, bir çox ölkələrdəki diaspora nümayəndələrimiz vəfat edən həmyerlimizin nəşinin Vətənə göndərilməsinə yaxından köməklik edirlər".

Dövlətin bu istiqamətdə ata biləcəyi addımlara gəldikdə isə A.Allahverənov xaricdəki diplomatik korpusların büdcəsində bu kimi məsələlər üçün hənsisa vəsaitin nəzərdə tutulub-tutulmadığından xəbərsiz olduğunu deyib: "Diplomatik korpusların illik büdcəsindəki vəsaitlərin hənsi xərclər üçün nəzərdə tutulduğunu deyə bilmərəm. Səfirliklər adətən sənədləşmə işlərində köməklik edirlər. Bəzi hallarda isə vəfat edən şəxsin dövlət qarşısında hənsisa xidmətləri nəzərə alınaraq onun cəsədi aviakampaniya çərçivəsində ölkəyə gətirilir".

Şəymən

Atəş əmri Kremləndən gəlir

Ermənistanın indiki müxalifəti Rusiyadan idarə olunur

Son günlər Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində növbəti gərginlik yaşanır. Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər və Laçın rayonunda yerləşən mövqeləri intensiv atəşə tutulur. Ermənistanın təxribat cəhdlərinə rəğmən, bütün istiqamətlərdə bölmələrimiz tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görülməkdədir.

Müdafiə Nazirliyindən bildirilib ki, son günlər sərhəddə baş verən gərginliyə görə bütün məsuliyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Ekspertlərin fikrincə, avqustun 31-də Brüsseldə baş tutmuş görüşdə əldə olunan razılaşmadan və Baş nazir Nikol Paşinyan hökumətinin sülh prosesində maraqlı davranmasından sonra sərhəddə baş verən təxribatlar təsadüfi deyil. Siyasi şərhçilərin qənaətinə, atəşləşmənin pozulması ilə yanaşı, Ermənistanda müxalifətin hökumətə qarşı etiraz aksiyaları və qondarma rejimin təmsilçilərinin xarici ölkələrə ayac açması müəyyən kənar güclərin Cənubi Qafqaz regionunda gərginlikdə maraqlı olmasından xəbər verir.

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuxan Əlizadə "Şərq"ə bildirib ki, 30 il ərzində torpaqlarımızın işğalda qalmasında maraqlı olan güclər indi də tərəflər arasında qarşıdurmanın yaranmasına çalışır. Partiya rəhbəri vurğulayıb ki, Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması üçün uzun illər vasitəçilik missiyasını icra etmiş ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri arasında sanki rəqəbat başlayıb: "Halbuki, üç həmsədr ölkənin heç biri 30 il ərzində münacişinin həlli istiqamətində irəliləyiş doğru addım atmayıblar. Əksinə, öz yanaşmaları ilə ilə Ermənistanın təcavüzkar siyasətinə dəstək verərək, Azərbaycan torpaqlarının işğalda qalmasına şərait yaratmışdılar. 44 günlük müharibədən bu yana Rusiya, ABŞ və Fransa vasitəçilik təşəbbüsləri ilə çıxış edirlər. Ötən dövr ərzində Azərbaycan və Ermənistan rəhbərliyi ara-

sında 4 dəfə Brüsseldə, 3 dəfə isə Moskvada görüş baş tutub. Bundan əlavə hökumətlərarası təmaslar, XİN rəhbərlərinin danışıqları da reallaşıb. Ancaq müharibədən iki il ötsə də, hələ Ermənistan və vasitəçi Rusiya üçtərəfli anlaşma ilə üzərlərinə götürdükləri öhdəliklərə əməl etmir. Sərhədlərin demarkasiya və delimitasiyası da nəticələnməyib. İkitərəfli komissiyaların fəaliyyətinə də real və ciddi irəliləyişlər yoxdur".

A.Əlizadə qeyd edib ki, Ermənistan-Azərbaycan sərhədində atəşləşmənin pozulması məhz Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə keçirilən Brüssel görüşündən sonra təsadüf edir: "Ermənistanda etirazlar başladı, qondarma rejimin "rəsmiləri" dərhal hərəkətə keçdilər. ABŞ və Fransa səfirləri ümumi prosedura qarşı direniş sərgiledilər. Quldur David Babayanın ABŞ Konqresində çıxışı planlaşdırıldı. Qarabağdakı qon-

darma rejimə növbəti dəfə "minimal təminlənmə" adı altında maliyyə yardımının edilməsinə qərar verildi. Birnəməli görünür ki, ABŞ, Avropa Birliyinin bəzi ölkələri və Rusiya Cənubi Qafqaz bölgəsində dayanıqlı sülhün imzalanmasında maraqlı deyillər. Gərginliyin qalması həmin dövlətlərin regiona nüfuz etmək imkanlarını qoruyub saxlayır.

Burada bir məqam da aydın olur ki, Paşinyan hökuməti erməni ordusuna, güc strukturlarına nəzarət etmək iqtidarında deyil. Ermənistanın indiki müxalifəti birbaşa Kremləndən idarə olunur. Ona görə də kənar güclərin "gözəgörməyən" müdaxilələri ilə sərhəddə ardıcıl təxribatlar baş verir. Məqsəd sülh prosesində hənsisa irəliləyişə mane olmaq, mövcud razılaşmaların həyata keçməsinə imkan yaratmamaqdır. Lakin rəsmi Bakı əvvəlcə istəyinə nail olacaq. Azərbaycan öz güclü müttəfiqi Türkiyə ilə bölgədə söz sahibidir. Azərbaycan hərbi gücünü nümayiş etdirdikcə, problemlərin həllinə tədricən nail olur".

İsmayıl Qocayev

Ermənistan tərəfi demək olar ki, hər gün atəşkəsi pozur

Vaxtı çatanda növbəti "Qisas" əməliyyatına start veriləcək

Son günlər Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun mövqeləri intensiv atəşə tutulub. Bununla bağlı Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Xəbərdə qeyd edilib ki, sentyabrın 5-i axşam saatlarında Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri dövlət sərhədinin Basarkeçər rayonunun Yuxarı Şorca və Əzizli yaşayış məntəqələri istiqamətində yerləşən mövqelərindən Kəlbəcər rayonunun Zivə və Yellicə yaşayış məntəqələri istiqamətində yerləşən Ordumuzun mövqelərini müxtəlif növ atıcı silahlardan atəşə tutub.

Vəziyyəti dəyərləndirən ehtiyatda olan polkovnik Şair Ramaldanov "Şərq"ə bildirib ki, istər danışıqlar olsun, istərsə də hənsisa sənədlər imzalanınsın, Ermənistan üçün heç fərq yoxdur. Azərbaycanın ikinci Qarabağ savaşında qələbə qazanmasından iki ilə yaxın vaxt keçir. Ortada üçtərəfli

bəyanat var. Buna rəğmən sərhəddə erməni təxribatlarının sayı azalmır: "Son həftədə atəşləşmənin pozulmadığı bir gün belə yoxdur. Prinsipcə, bu, Azərbaycan Ordusu üçün təəccüblü deyil. Biz indiyə kimi hər şeyə öz gücümüz hesabına nail olmuşuq. Ermənistanı da hazırkı nəticələrə məcburən gətirib çıxarmışdır. Onlar istər sərhədlərin delimitasiya-demarkasiyası, istərsə də sülh müqaviləsi işinin başlanılmasına məcbur olublar. Azərbaycanın mövqeyi haqlı mövqedir. Rəsmi Bakı üçtərəfli bəyannamənin tələblərinə uyğun hərəkət edir. Ermənistan isə ona eksi bir

aktivləşir. Proseslərdə bu da gözəlini idi. Azərbaycan Ordusu indi də istənilən təxribatın qarşısını almağa hazırdır.

Ona görə də lazım gəldikdə, qərar qəbul olunduqda "Qisas" əməliyyatı kimi növbəti əməliyyatları da həyata keçirəcək. Sərhəddə baş verəcək istənilən təxribata məqsəddən asılı olaraq Azərbaycan tərəfi adekvat cavab verəcək.

Rəsmi Bakı artıq Qarabağda Azərbaycan maraqlarının təmin edilməsinə start verib. Bunun davamı da olacaq".

Günəş Mərd

Azərbaycanda kəşfiyyat və döyüş PUA-ları istehsal olunub

Müdafiə Sənayesi Nazirliyi Bakıda keçirilən "ADEX 2022" dördüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisində kəşfiyyat və döyüş pilotsuz uçuş aparatlarını (PUA) təqdim edib.

"Şərq"in məlumatına görə, sərgidə "Turaz" PUA nümayiş etdirilib. Bu aparat həm quru, həm də dəniz üzərində hərəkət etmək iqtidarındadır. Onun uçuşu üçün müvafiq infrastruktur tələb olunmur.

PUA üç kilometr yüksəklikdə kəşfiyyat əməliyyatları keçirə bilər, uçuş sürəti 110 kilometr/saat, uçuş müddəti 2-3 saat təşkil edir.

"Zərbə" PUA həm kəşfiyyat apara, həm də zərbələr endirə bilər. PUA-nın səmərəli funksiya radiusu

10-15 kilometr, döyüş başlıqlarının çəkisi 2,5 kiloqram təşkil edir. Aparatın uçuş sürəti 200 kilometr/saata çata bilər.

Sərgidə, həmçinin "Tilt Rotor" pilotsuz uçuş aparatı təqdim olunub. O, həm təchizat, həm də kəş-

fiyyat funksiyalarını yerinə yetirə bilər. "Tilt Rotor" istənilən səth üzərində uçuş-ənəsi yerinə yetirə bilər.

Digər təqdim olunan yerli istehsal PUA olan "Ovcu" havadan minlərlə zərbələr endirmək üçün nəzərdə tutulub. Aparat bir dəfəyə 7 kiloqram çəkiddə dörd min daşımaq iqtidarındadır. Həmçinin, PUA radiodalğaları qarşısına ala bilər ki, bu da onun düşmənlərinin müəyyən olmasına maneə törədir. PUA-nın uçuş sürəti 70-80 kilometr/saat, uçuş məsafəsi 20 kilometr təşkil edir.

Azərbaycan jurnalistlərinin VIII qurultayı keçiriləcək

Əflatun Amaşov qurultayın sentyabrın 24-də təşkil olunmasını təklif edib

Dünən Azərbaycan Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin iclası keçirilib. MŞ sədri Əflatun Amaşov bildirib ki, Şuranın Nizamnaməsinə əsasən hər dörd ildən bir Azərbaycan jurnalistlərinin qurultayı keçirilməli, İdarə Heyəti yenidən seçilməlidir.

Bundan başqa MŞ-nin Nəzarət-Təftiş Komissiyasının tərkibi də yenilənməlidir. Prosedur qaydalarına müvafiq olaraq ali məclisin düzənlənməsi üçün qurultaya hazırlıq üzrə Təşkilat Komitəsi yaradılmışdır. "İndiyədək Azərbaycan jurnalistlərinin yeddici qurultayı keçirilib. Axıncısı 2018-ci ildə baş tutub. Artıq vaxtdır. Bu, sayca səkkizinci ali məclisimiz olacaq. Əvvəlki illərin təcrübəsini nəzərə alaraq deyə bilərəm ki, qurultaya

hazırlıq üçün formalaşdırılacaq Təşkilat Komitəsinin üzvləri bir qayda olaraq İdarə Heyətinin üzvlərindən təşkil edilir. Başqa təklif yoxdursa, yenə həmin qaydada olsun. Fikrimcə, birlikdə prosedura effektiv hazırlığı reallaşdırma biləcəyik", - deyən Ə.Amaşov onu da vurğulayıb ki, Azərbaycan jurnalistlərinin VIII qurultayının təşkili məqsədilə Mətbuat Şurasına üzv təşkilatlarla müvafiq iş aparılmalıdır.

Üzv təşkilatlar qurultayda iştirak edəcək nümayəndəsinin və nümayəndələrinin adlarını TK-ya təqdim etməlidirlər. Bundan başqa onlar MŞ-nin İdarə Heyətində görmək istedikləri şəxslərin adlarını da bildirməlidirlər. Hər iki Nizamnamə prosedurunun tətbiqi üçün

artıq anketlər hazırlanıb və onlar Mətbuat Şurasının presscouncil.az saytında "Azərbaycan jurnalistlərinin VIII qurultayı" adlı bannerdə yerləşdirilib. Şuranın üzvləri ora daxil olaraq hər iki anketi endirə bilərlər. Anketlər doldurulub təşkilatın rəhbərinin imzası və möhürlə təsdiqləndikdən sonra skan edilib Şuranın info@presscouncil.az elektron ünvanına göndərilməlidir. Anketlər qeyd edilən prosedura yerinə yetirilməklə MŞ-yə şəxsən də çatdırıla bilər.

Ə.Amaşov qurultaya qədər TK-nın fəaliyyəti, eləcə də ali məclislə əlaqədar məsələlərə dair cəmiyyətə əlavə məlumatların verəcəyini də diqqətə çatdırıb. MŞ sədri çıxışında həmçinin qurultayın sentyabrın 24-də təşkil olunmasını təklif edib.

MŞ İdarə Heyətinin üzvləri çıxışlarında Azərbaycan jurnalistlərinin indiyədək keçirilmiş qurultaylarının ölkənin ictimai həyatında mühüm əlamətdar hadisələr kimi yadda qaldığını vurğulayıblar. Onlar bu ənənənin davamlılığı üçün səkkizinci ali məclisə hazırlıq işlərinin də yüksək səviyyədə görülməsinin vacibliyini önə çəkiblər.

İclasda həmçinin qurultayın keçirilmə yeri, iştirak qaydası ilə bağlı bir sıra məsələlər müzakirə olunub, yekdilliklə qərar alınıb ki, Azərbaycan jurnalistlərinin VIII qurultayının keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsi yaxın günlərdə bunlarla əlaqədar ictimaiyyətə ətraflı məlumat versin.

Aygün

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanla görüşəcək. Bu barədə Rusiya Prezidentinin beynəlxalq məsələlər üzrə köməkçisi Yuri Uşakov məlumat verib.

Xəbəre görə, tərəflər görüşdə Azərbaycan-Rusiya-Ermənistan arasında imzalanan

Putin Paşinyana tapşırıqlar verəcək

Rusiya prezidenti bütün prosesin öz nəzarətində olmasını istəyir

Üçtərəfli bəyanatların icrasını müzakirə edəcəklər: "Rusiya üç ölkə lideri arasında imzalanmış üçtərəfli bəyanatlar əsasında Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşmasına hərtərəfli yardımını davam etdirir".

Gözlənilən görüşü "Şərq"ə şərh edən millət vəkili Asim Mollazadə bildirib ki, indiki məqamda Paşinyandan sadəcə olaraq sülh sazişi ilə bağlı düzgün qərarlar qəbul etmək, üçtərəfli bəyannamə ilə üzünə düşən bütün öhdəlikləri

yerinə yetirmək gözlənilir:

"Bu da hazırda Ermənistanın yeganə xilas yoludur. Fikrimcə, indi Rusiya üçün ən maraqlı məqam kommunikasiyaların açılmasıdır.

Rəsmi Moskva bu istiqamətdə Ermənistanın addım atmasına etiraz etməyəcək. Lakin başqa məsələlərdə Putin bütün prosesin öz nəzarətində olmasını istəyir. Buna görə də o, digər məsələlərdə Paşinyanı atacağı addımlarla bağlı yönləndirəcək".

Günəş Mərd

Kreml nüvə silahına güvənir

Ukrayna savaşına görə Rusiyanın dağılması hələ müzakirə mövzusu deyil

Təqaüddə olan amerikalı general-leytenant, ABŞ-ın Avropadakı qüvvələrinin keçmiş komandanı Ben Hodges "Twitter"də bildirib ki, Rusiya Federasiyasının sonunun başlanğıcını izləyirik: "Buna hazır olmaq lazımdır. Biz SSRİ-nin dağılmasına hazır deyildik".

Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə danışan siyasi şərhçi, jurnalist Fuad Abbasov qeyd edib ki, ABŞ generalının açıqlamasında əlbəttə var: "Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, Rusiyanın dağılmağa başlaması onun dünya iqtisadiyyatından tamamilə çıxarılması, enerji resurslarının Avropaya ixrac edilməsinin dayandırılması və federasiyanın yerində çoxsaylı kiçik respublikaların yaradılması kimi məsələlərə hazırlıqsız nail olmaq mümkün deyil. SSRİ-nin dağılması da birdən-birə olmayıb. ABŞ Prezidenti Ronald Reyqan həтта ondan əvvəlki dövlət rəhbərləri də SSRİ-nin dağılması üçün "dəridən, qabıqdan çıxırdılar".

Nəticə etibarilə Qorbaçovun R.Reyqanla görüşməsinə, yenidənqurmanın, milli mübarizələrin, millətlərarası münasibətlərin başlanmasından sonra SSRİ-nin süqutunun şahidi olduq. Amma Rusiyanın Ukrayna sa-

vaşına görə dağılması müzakirə mövzusu deyil. Əks halda hazırlıqların şahidi olmalı idik.

Rusiya Federasiyasının nüvə silahını istifadə etmədən dağılmaq niyyəti yoxdur. Bunun Prezident Vladimir Putin bir neçə dəfə bəyan edib.

O, Rusiyanın ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə qarşı hər hansı addım atılsa, ölkənin nüvə silahının olduğunu unutmayın, deyərək, dəfələrlə açıqlama verib.

Nüvə silahı Rusiyanın ərazisini, müstəqilliyini qoruyan yeganə vasitədir. Bunu yaddan çıxarmamalıyıq".

Sücayet Mehti

Ağalı kəndinin növbəti sakinləri doğma torpaqlarına yola düşməyə hazırlaşır

Zəngilanın Ağalı kəndinə əhalinin qayıdışı prosesi davam edir.

Trend-in əməkdaşı Ağalıya yola düşəcək bir ailənin köç hazırlığı prosesi ilə tanış olub.

Sakinlər Zəngilana yola düşəcəklərinə görə çox sevincli olduqlarını bildiriblər. Eyni zamanda, doğma torpaqlarının azad olunmasına və bu gün orada yaradılan şəraitə görə Prezident İlham Əliyevə, Ordumuza minnətdarlıqlarını qeyd ediblər. Şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, qazilərə isə şəfa diləyiblər.

Yeni tədris ilinin sonunadək formaların dəyişdirilməsi məcburi deyil

Nazirlik narazılıqlara münasibət bildirib

Elm və Təhsil Nazirliyi məktəblilər üçün yeni geyim formalarının alınması ilə bağlı valideynlərin narazılıqlara münasibət bildirib.

Nazirlikdən "Report"-un sorğusuna cavab olaraq qeyd olunub ki, yeni tədris ilinin sonunadək formaların dəyişdirilməsi məcburi deyil.

Bildirilib ki, hazırcı geyim formaları 2022/2023-cü tədris ilinin sonunadək istifadə edilə bilər: "Bu, Nazirlər Kabinetinin 17 mart 2022-ci il tarixli 96 nömrəli qərarında da yer alıb".

Xatırladaq ki, sosial şəbəkələrdə bəzi məktəblərdə yeni geyim formasının məcburiyyəti barədə məlumatlar yayılıb.

Qeyd edək ki, yeni formaların satışına avqustun 17-dən başlanılıb. Bakı Tikiş Evi hər gün təxminən 500-600 yeni məktəbli formasının tikildiyini və bir o qədər də geyimin satıldığını

açıqlayıb. Formalar BTE-nin mağazaları ilə yanaşı "Bravo" marketdə də satışa çıxarılır. Yeni formaların istehsalına gec başlandıqı üçün tədris ilinin başlanmasına qədər geyimlərin çatdırılmaqda çətinliklər yaranıb. Bu səbəbdən bu il yuxarı siniflər üçün məktəbli formaları tikilməyəcək. Bu il Bakı Tikiş Evi yalnız ibtidai sinifləri təmin etmək gücündədir.

Hazırda Bakı Tikiş Evinin qarşısında və məktəbli forması satılan "Bravo" mağazalarının önündə uzun növbə yaranıb.

Ürəyin transplantasiyasını təcili edən amillər açıqlanıb

Ürəyin transplantasiyasını təcili edən amillər açıqlanıb.

Bu, Nazirlər Kabinetinin "Donor orqanların transplantasiyası metodu ilə müalicə zərurətinin təcillik statusuna dair Meyarlar"ın və "Respiyentin sağlamlığı üçün təhlükə törədən xəstəliklərin Siyahısı"-nin təsdiq edilməsi haqqında qərarında öz əksini tapıb.

Qərara əsasən, ürəyin transplantasiyası metodu ilə müalicə zərurətinin təcillik statusuna dair 18 yaşından yuxarı şəxslər üçün meyarlar aşağıdakılardır:

Veno-arterial ekstrakorporal membran oksigenasiyanın (ECMO) aparılması;

Endovaskulyar olmayan, cərrahi yolla implantasiya olunmuş biventrikulyar dəstək cihazının (Biventricular support device) tətbiq edilməsi;

Qan dövrəsinə mexaniki dəstək cihazının (Mechanical circulatory support device) tətbiq edilməsi.

Ürəyin transplantasiyası metodu ilə müalicə zərurətinin təcillik statusuna dair 18 yaşınadək şəxslər üçün meyarlar aşağıdakılardır:

Davamlı süni tənəffüsün aparılması;

Aortadaxili balon cihazının (Intra-aortic balloon pump) tətbiq edilməsi;

Arterial (Botal) axarından asılı olan kiçik və ya böyük qan dövrəni (Ductal dependent pulmonary or systemic circulation). Axarın açıq vəziyyətinin stend və ya prostaqlandın infuziyası ilə təmin edilməsi vəziyyəti;

Hemodinamikaya ciddi təsir göstərən ürəyin anadangəlmə qüsuru, eyni zamanda bir neçə inotrop dərman vasitəsi və ya yüksək dozada tək inotrop dərman vasitəsindən istifadə;

Qan dövrəsinə mexaniki dəstək cihazının (Mechanical circulatory support device) tətbiq edilməsi.

Günəş

"Şimal axını-1" vasitəsilə qaz tədarükü ilə bağlı problemlər Avropa boru kəmərinin işləməsinə mane olan sanksiyaları aradan qaldırana qədər davam edəcək. Bunu Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov deyib. Onun sözlərinə görə, qazın kəməre vurulmasında problemlər Almaniyə və Böyük Britaniya da daxil olmaqla, Qərb dövlətlərinin Rusiyaya tətbiq etdiyi sanksiyalar səbəbindən yaranıb:

"Qazın vurulması ilə bağlı problemləri yara da bilər başqa səbəblər yoxdur". Dmitri Peskovun sözlərinə görə, hazırda fəaliyyətdə olan bir aqreqat qalıb: "Sank-

Rusiya dünyanı qaz sınağına çəkir

Artıq Avropanın kiçik şəhərlərində deyil, eləcə də paytaxtlarında soyuq qışa hazırlıq gedir

siyalar ucbatından boru kəmərinə texniki xidmətin göstərilməsi qeyri-mümkün olub. "Şimal axını-1"-in bütün işi sıradan çıxmağa yaxın olan bir aqreqat üzərində qurulub".

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Moskvanın xəbərdarlığına haqq qazandırıb. Ərdoğan deyib ki, Rusiyaya qarşı Avropanın mövqeyi, sanksiya tətbiq etməsi istər-istəməz Moskvanı da onlara qarşı addım atmağa sövq edib: "Putin əlindəki bütün imkan və alətləri istifadə edir. Bunlardan ən önəmliyi də təbii qazdır. Təəssüf ki, istəməzdik, amma belə bir durum Avropada formalaşıb. Avropa bu qışı çətinliklərlə keçirəcək. Ancaq bizim belə problemimiz yoxdur".

Millət vəkili Vüqar Bayramov deyib ki, rəsmi Moskvanın qaz təchizatının bərpası üçün irəli sürdüyü şərt Qərbin sanksiyaları ləğv etməsidir. Deputatın

sözlərinə görə, Rusiyaya qarşı 8-ci paket sanksiyaların müzakirə edildiyi bir zamanda Brüssel Moskvanın bu şərti ilə razılaşacağı inandırıcı görünür: "Bu isə o anlama gəlir ki, artıq Avropanın kiçik şəhərlərində deyil, eləcə də paytaxtlarında soyuq qışa hazırlıq gedir. Avropa İttifaqını gözləyən tutqun payız və buzl qış fəsilələri qədim qış üçün həm də iqtisadi təsirlər ilə müşahidə olunur. Avro tədavi tarixində dollar nisbətən ən ucuz məzənə ilə təklif olunur. Avropa İttifaqında inflyasiya dərəcəsi avqust ayında 9.1 faizə yüksəlib. Bir ay öncə İttifaq ölkələrində orta qiymət artımının səviyyəsi 8.9 faiz idi. Ötən il isə bu rəqəm cəmi 2.2 faiz idi.

Bununla yanaşı, Avropa İttifaqında iqtisadi artım faizi də azalmaqdadır. 2022-ci il üçün 3.7 faiz artım proqnozlaşdırılan avro zonada ÜDM-nin il ərzində 2.8 faiz böyüyəcəyi gözlənilir. Hətta bu

göstəricinin də Avropa üçün "sonuncu dayanacaq" olmayacağını düşünənlər az deyil. İttifaq dövlətlərində illik orta iqtisadi artımın daha az olacağı gözlənilir".

Parlament üzvünün fikrincə, qlobal sanksiyalar artıq Rusiyanın makroiqtisadi göstəricilərinə təsir göstərməkdədir: "Şimal qonşumuzda bu ilin ikinci rübündə ÜDM 4.3 faiz azalıb. Rusiya Mərkəzi Bankının proqnozuna görə, üçüncü rübə sanksiyalara məruz qalan iqtisadiyyat daha 7 faiz kiçiləcək. Bütövlükdə, 2022-ci ildə Rusiya iqtisadiyyatının 4-6 faiz intervalında azalacağı gözlənilir.

Göründüyü kimi, hər iki tərəf "va-bank" gedilərə üstünlük verir. Bu qarşıdurmadan itirən dünya iqtisadiyyatındakı yeni və daha ağır iqtisadi böhran isə artıq qapıları döyür".

İsmayıl

Vardanyanın "Qarabağa köçməsi" piardır

Milyarderin əsl məqsədi Ermənistanın lideri olmaqdır

"Vaxtilə qərpbərəst Saakaşvili də oxşar senari ilə rus milyarderi İvanişvili tərəfindən hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmışdı"

Ruben Vardanyan adlı rusiyalı milyarderin Xankəndinə gəlməsi və Rusiya vətəndaşlığında imtina etməsi son günlərin müzakirə edilən mövzularındandır. Erməni mediasının materiallarından görünür ki, ictimaiyyət Vardanyanın açıqlamalarından daha çox onun indiki məqamda belə bir qərar verməsini, daha doğrusu, əsas məqsədini başa düşməyə çalışırlar.

Ekspertlərə görə, Rusiya və Ermənistan vətəndaşı olan milyarder Ruben Vardanyanın Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin müvəqqəti nəzarət etdiyi əraziyə köçməsi siyasi planın tərkib hissəsidir. Onların fikrincə, Azərbaycanın sərhədlərini qanunsuz keçən Vardanyanın yerli əhalidən biri olmadan Qarabağda yaşaması cinayətdir. Ona görə də Rusiya sülhməramlı qüvvələri Ruben Vardanyanın Azərbaycan ərazisinə keçməsinin qarşısını almalıydı. Rəsmi Bakı Rusiya sülh-

məramlı qüvvələrindən həmin şəxsin Qarabağdan çıxarılmasını tələb etməlidir. Bəzi şərhçilərə görə, Ruben Vardanyanın Qarabağa köçürülməsini və burada siyasi fəaliyyətə başlamasının arxasında Rusiya durur.

Bakı Politoloqlar Klubunun sədri Zaur Məmmədov deyib ki, Vardanyan Ermənistanın baş naziri olmaq üçün fırlıbaşa İrəvana gəlsəydi, cəmiyyətdə reklamı az gedərdi. İndiki halda "milyarder Vardanyanın işini-gücünü ataraq ermənilər üçün ağır dönmədə "Qarabağa köçməsi" onun üçün xalq arasında ən yaxşı piardır: "Qarabağa bağlılığı olmayan, İrəvanda doğulub orta məktəbə gedən, Türkiyəyə dəfələrlə səfərlər edən Vardanyanın özünü "vətənpərvər" kimi təqdim etməsinin səbəbi hakimiyyətdir. Ruben Vardanyanın əsl məqsədi Ermənistanın lideri olmaqdır. Maraqlı nüans ortaya çıxır. Vaxtilə qərpbərəst Saakaşvili də oxşar senari ilə rus milyarderi İvanişvili tərəfindən hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmışdı. Bu dəfə isə qonşu Ermənistanda Saakaşvilidən az qərpbərəst olmayan, rusofob Paşinyan gözlənilmədən xaricdən gələn milyarder Vardanyanla hakimiyyət uğrunda mübarizə aparmalı olacaq. Təsədüfi deyil ki, Nikolun ailəsi tərəfindən idarə olunan informasiya resursları Vardanyanın gəlişinə ümümlilikdə susmaqla, iki məqalədə isə tənqidlə cavab verdilər. Bəs

revanşistlərin Vardanyanla hansı əlaqəsi var? İşxan Saqatelyan və gəncləri çıxmaqla qocaman siyasətçilərin Rubenlə uzun müddət idi ki, biznes əlaqələri mövcud idi. Koçaryan indiki halda yaxşı başa düşür ki, Ermənistan daxilində Paşinyana seçki yolu ilə kürsüdən endirəcək lider yoxdur. Baxmayaraq ki, Koçaryanın ətrafındakı media da Vardanyanla bağlı ironiyalı yazılar dərc etməkdədirlər. Maraqlı məqam Koçaryanın avqustda ölkəni bir müddətlik tərk etməsi idi. Kim bilir, bəlkə də onlar arasında xaricdə görüş baş tutub".

Analitik vurğulayıb ki, Vardanyan indiki Ermənistan müxalifətindəki personalardan fərqli baxış bucağını son müsahibədə ortaya qoyub: "Bəyanatında müharibələrdə iştirak etmədiyini, qonşularla sülhün vacibliyindən danışdı. Bu taktika isə, sözsüz ki, Paşinyanın elektoratının oğurlanmasına hesablanıb.

Onun biznes düşüncəli olaraq bu illər ərzində milyardlar əldə etməsi, bir dəfə də Qarabağa gəlməməsi, Rusiyadan çıxıb gəlməsi əsas hədəfin məhz - geosiyasi kontekst olduğu fikrini aktual edir. Hələ 2021-ci ilin yayında Ruben Vardanyan Ermənistanla gələrkə siyasətlə məşğul olmaq istədiyini bəyan etmişdi. Xatırladım ki, Vardanyanın kompaniyalarına qarşı son 5 ildə İtaliya, İspaniya, Almaniya tərəfindən yoxlanmalara başlanılıb. Hətta 2019-cu ildə Avropa Parlamentin 22 deputatı açıq məktubla Avrokommisiyanın ovaxtkı rəhbərinə müraciət etmişdilər. Onun şirkəti 80-dən artıq şirkətin milyardlarla dollarının ofşorlara transfer edilməsində, çirkli pulların yuyulmasında günahlandırılır. Beləcə, Ruben Vardanyan Qarabağa necə gəlibsə, elə də ordan redd olacaq. Ermənistanı isə maraqlı siyasi proseslər gözləyir".

İsmayıl Qocayev

Milli Məclisdə təmsil olunan bütün siyasi partiyaların nümayəndələri "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsinin hazırlanması üçün Milli Məclisin sədrinə müraciət ediblər.

Müraciətdə ölkəmizin müasir inkişaf reallıqlarına və dövrün tələblərinə cavab verən yeni qanunun hazırlanmasının vacibliyi öz əksini tapıb. Parlamentdə təmsil olunmayan partiyalar isə yeni qanun layihəsi ilə bağlı öz təkliflərini irəli sürüblər. Ötən gün 10 siyasi partiya təkliflə-

Yeni qanun çoxpartiyalılıq sistemində xidmət etməlidir

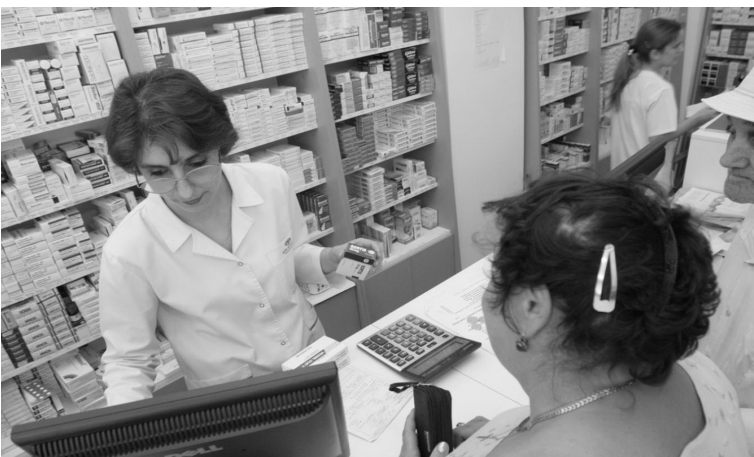
Tural Abbaslı da Milli Məclisdə gözlənilən müzakirələrə qatılmaq istəyir

rini Milli Məclisə göndərib. Beləliklə, bu günə qədər Milli Məclisə təkliflərini ünvanlayan siyasi partiyaların sayı 39-a çatıb. Hazırda böyük ictimai əhəmiyyət kəsb edən bu yeni qanun layihəsinin hazırlanması üzərində iş davam edir. Qeyd edək ki, "Siyasi partiyalar" haqqında yeni qanun layihəsinin geniş müzakirəsi üçün Milli Məclisdə ictimai dinləmənin keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Yeni qanun layihəsi ilə bağlı təkliflərə çıxış edən siyasi partiyalar arasında biri də AĞ Partiyadır. AĞ Partiya sədri Tural Abbaslı "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Milli Məclisdə təmsil olunan partiyalar parlament sədri Səhibə Qafarovaya müraciət edərək "Siyasi partiyalar" haqqında yeni qanunun qəbul olunmasını istəyiblər. Partiya rəhbərinin sözlərinə görə, parlamentdən kənarda olan siyasi partiyalar parlament sədrinə yeni qanu-

nun qəbulu üçün deyil, öz təkliflərinin nəzərə alınması üçün müraciət ediblər. "Yeni layihədən gözləntilərimiz odur ki, qanun daha demokratik olsun və real şərtləri nəzərə alınsın. Əfsuslar olsun ki, yeni qanunun necə olacağını, gözləntilərə cavab verib-verməyəcəyini indidən söyləmək çətindir. Yeni qanun çoxpartiyalılıq sistemində xidmət etməlidir. Partiyaların fəaliyyətini daha da zəiflədəcək, məhdudlaşdıracaq, iqtidarın nəzarəti altına verəcək qanun qəbul olunmamalıdır. Gözləyək. Deyirlər ki, qanun layihəsinin müzakirələri aparılacaq və partiyaları da dəvət edəcəklər. 14-15 maddədən ibarət təkliflərimizi Milli Məclisə göndərmişik. Nəzərə alınıb-alınmayacağını deyə bilmərəm. Ancaq layihə açıq müzakirəyə çıxarılsın AĞ Partiya olaraq öz fikirlərimizi bildirecəyik".

İsmayıl

Hər insanın orqanı fərqlidir

Dərman preparatları yalnız həkim təyinatı ilə satılmalıdır

Mələhət Rzayeva

Azərbaycanda yalnız həkim resepti olmadan satışına icazə verilən dərman vasitələrinin reklamına icazə var. Amma bu o anlamaya gəlmir ki, bu dərmanları kim harada və necə gəldi reklam edə bilər. Həmin vasitələr reklam edilərkən, yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərə müraciət etmək olmas.

Reklam olunan dərman vasitəsinin istifadəsi nəticəsində insanın xəstəliklərdən sağlamlığının, səhhətinin yaxşılaşmasının konkret hallarına istinad etmək də qadağandır. Bundan əlavə, fiziki şəxslərin minnətdarlığını bildirmək, sağlamsa insanı reklam olunan dərman vasitəsinin istifadə edilməsinin zəruriliyi barədə, həkimə müraciət etməyin gereksiz olmağı barədə təsəvvür yaratmaq, dərmanın müsbət təsirinə, təbii mənşəli olmasına, təhlükəsizliyinə, effektivliyinə və əlavə təsirlərin olmamasına təminat vermək, reklam olunan dərman vasitəsinin bioloji fəallığa malik qida əlavəsi qismində təqdim etməyə icazə verilmir. Həkim resepti olmadan buraxılan dərman vasitələrinin qəbulu əlavə təsirlə müşayiət olunduqda, reklamda bu barədə məlumat verilməli, həkimlə, yaxud mütəxəssislə məsləhətləşmənin zəruriliyi qeyd olunmalıdır. İstifadəsi üçün xüsusi hazırlıq tələb olunan dərman vasitələri barədə reklam isə yalnız tibb sahəsində ixtisaslaşdırılmış mətbuə nəşrlərində, tibb işçiləri və eczacıları üçün keçirilən tədbirlərdə yayımlana bilər. Ölkəmizdə dərman vasitələrinin pulsuz paylanması, satışı, ödənişli və ya ödənişsiz tibbi xidmətlərin göstərilməsi ilə müşayiət olunan reklam aksiyalarının keçirilməsinə də icazə verilmir. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Reklam Agentliyinin mətbuat katibi Hüseyn Azəri bildirib ki, qanunun tələblərini pozmamalı üçün sahibkarlar həkim resepti olmadan buraxılan dərman vasitələrini açıq məkanda reklam etməzdən əvvəl agentlikdən icazə almalıdırlar. Bu

halda həmin reklamın məzmununa müvafiq nəzarət olunur, bununla da qanunvericiliyin tələbləri yerinə yetirilir. Qeyd edək ki, "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 29-cu maddəsində dərman vasitələrinin reklamı ilə yanaşı, tibbi təyinatlı texnikanın və məmulatların, eyni zamanda tibbi xidmətlərin reklamından bəhs edir.

"Bəlkə birinin qara ciyərində, böyrəklərində, mədəsində problem var, amma bundan xəbərsizdi. Özbaşına qəbul edilən hər hansı dərman preparatı vəziyyəti daha da ağırlaşdıracaq"

lır.

Fəlsəfə doktoru, terapevt Şəmsiyyə Namazlı "Şərq"ə açıqlamasında bildirdi ki, açıq satışda olan dərman vasitələrinin reklamına ciddi nəzarət edilməlidir:

- Ümumiyyətlə, bu, dünyada qəbul edilmiş qaydadır ki, heç bir dərman preparatı həkim resepti, həkim təyinatı olmadan satılmır. Avropada da belədir, Türkiyədə də. Bizim "adi" saydığımız baş ağrısı üçün də dərmanlar reseptsiz satılır. Amma bizdə necədi? Kim nə qədər istəyir, "Neməsil" preparatı alır, suya qatır içir. Bu cür dərman vasitələri qısa müddətə ağrıkəsici təsir göstərir, baş ağrısının əsl səbəbi isə bilinmir. Beləcə insanlar hansısa xəstəlik barədə çox gec xəbər tutur və sağlama mərhələsi də uzun çəkir, fəsadlar yaranır. Aptekdən yalnız xaricə qəbul üçün hansısa müalicəvi preparat almaq olar. Məsələn, müxtəlif sürktü maddələri, yuyucu vasitələr, kremlər. Dərman preparatı hesab edilməyən vasitələr. Dərman preparatları yalnız həkim təyinatı ilə satılmalıdır. Çünki həkim dərmanları xəstəliyin klinik gedişatına uyğun təyin edir. Burda xəstəliyin tarixçəsi, hazırkı vəziyyəti, başqa

hər hansı xroniki xəstəliyinin olub-olmaması, pasiyentin yaş həddi, hətta çəkisi də nəzərə alınır. Bir də görürsən kimsə aptekdən kalsium dərmanı alıb qəbul edir. Soruşsan, niyə bu dərmanı içirsən, deyir, ayaqlarımda ağrı var, sümüklər üçündü, filankəsə həkim yazıb, məndə də eyni problemlərdir, ona görə qəbul edirəm. Həlbuki, hər bir insanın orqanizmi fərvidir. Həkim pasiyenti müayinə etdikdən sonra, eyni simptomlarla müraciət etmiş şəxslərə də fərqli müalicələr təyin

edə bilər. Çünki hər bir orqanizm individualdır. Birinə yaxşı təsir göstərən dərman digərində ağır fəsadlar yarada bilər. Bəlkə birinin qara ciyərində, böyrəklərində, mədəsində problem var, amma bundan xəbərsizdi. Özbaşına qəbul edilən hər hansı dərman preparatı isə vəziyyətini daha da ağırlaşdıracaq. Apteklərdə də eczacılar çox zaman alıcılara müxtəlif dərman preparatlarını məsləhət görürlər. Həkimin təyin etdiyi vasitələr qalır kənarda, aptek öz malını satmağa çalışır. Qarşıdakı insanın sağlamlıq vəziyyətini bilmədən ona hansısa dərman vasitəsinə məsləhət görmək kökdən yanlışdır. Bu, satışdakı dərman vasitələrinin aşkar surətdə reklamıdır. Televiziya verilişlərində, verilişlər arası reklam fasillərində də dərman preparatlarının reklamı yolverilməzdir. Çünki insanlar reklama aldanır və gördükləri, haqqında danışılan preparatı almağa cəhd edirlər. Və böyük səhvə yol verirlər. TV proqramlarda ümumiyyətlə heç bir dərman preparatının adı çəkilməməli, reklam olunmamalıdır. Proqrama dəvət olunan həkim hansısa xəstəlik və onun müalicəsi barədə məlumat verməlidir. Dərman vasitələrindən danışsa, gerek hərtərəfli izah etsin, buna da əfir vaxtı çatmaz.

Ş.Namazlı qeyd etdi ki, xüsusilə xanımların apteklərdə satışa çıxarılan arıqlama vasitələrini almaları təhlükəlidir:

- Hazırda arıqlamaq üçün hər cür preparatlar reklam edilir. Sayı-hesabı da yoxdur. Xanımlarımız da bunları alır, qəbul edir və təəssüf ki, çox zaman ağır nəticələrlə üzləşirlər. Mədə-bağırsaq pozğunluğu, endokrinoloji tarazlığın pozulması yaranır. Həkim təyinatı olmadan qəbul edilən həblər maddədə qanaxma da yarada bilər. İnsanın xəbəri olmaz, daxili qanaxmadan həyatını itirir. Bir sözlə, hər bir məhsulu reklam etmək olar, dərmanlardan savayı. Səhvən qəbul edilən dərmanlar həyat üçün böyük təhlükədir.

Xarakterinə görə, Marqaret Tetçərə bənzədirlər

Liz Trass Ukrayna və Rusiyaya münasibətində daha açıq mövqe ortaya qoyacaq və daha sərt sanksiyalar tələb edəcək

Böyük Britaniyanın Xarici İşlər naziri Liz Trass hakim Mühafizəkarlar Partiyasının sədri və ölkənin yeni Baş naziri seçilib. Trass partiya lideri və baş nazir vəzifəsində Boris Consonu əvəz edəcək.

Conson yaxın vaxtlarda Böyük Britaniya kraliçası II Elizabetə hökumət başçısı vəzifəsindən istefa verməsi barədə hesabət verməli və L.Trassı xələfi kimi təqdim etməlidir. Trass kraliça ilə görüşdən sonra rəsmi olaraq Baş nazir olacaq. Qeyd edək ki, L.Trassın 47 yaşı var, 11 ay xarici işlər naziri olmaqla, 3 baş nazirin hökumətində altı nazir vəzifəsində çalışıb. Trassın dövründə Britaniya Xarici İşlər Nazirliyi Rusiyaya qarşı ən sərt sanksiyaları tətbiq edib. O, Rusiyanın Ukraynaya təcavüzündə Kiyevi ən qəti dəstəkləyən, Rusiya Preziden-

ti Vladimir Putinə qarşı daha sərt davranmağa çağıran siyasətçilərdən biridir. Onun yeni "Dəmir Ledi" olmaq istədiyi güman edilir. **Vəhdət Partiyasının sədr müavini Vasif Əfəndiyev "Şərq"ə bildirib ki, sabiq baş nazir Boris Consonun Böyük Britaniyada vəzifə başına gəlişi ilə London üçün yeni səhifə açılmışdı. Partiya rəhbəri qeyd edib ki, mühafizəkarlar partiyasında daha pragmatik, aktiv və realist**

xətt yaranmışdı: "Consonun zamanında bilik, əqidə və hərkətlərin bir-birinə qarşılıqlı münasibətləri ön plana çıxmışdı. Liz Trassın gəlişi bu xətt daha da gücləndirəcək. Xarakterinə görə, Marqaret Tetçərə bənzədilən Trass Ukrayna və Rusiyaya münasibətində daha açıq mövqe ortaya qoyacaq və daha sərt sanksiyalar tələb edəcək. Böyük Britaniyanın Qafqaz siyasətində hər hansı dəyişikliklin olacağı gözlənilir. Azərbaycan-Böyük Britaniya münasibətlərinin dərin tarixi kökləri var. Bu münasibətlər neft siyasəti üzərində qurulsada, artıq ənənəvi siyasi münasibətlər də formalaşıb. Trassın bir zamanlar "SHELL" neft və qaz kampaniyasında iqtisadçı direktor vəzifəsində işləməsi neft sənayesində əlaqələrimizin daha da güclənməsinə xidmət edəcək".

İsmayıl Qocayev

Çin yenə qabaqladı

Nəfəs ala bilən peyvənd hazırlanıb

Çində inhalyasiya yolu ilə insan orqanizminə nüfuz edə bilən "Covid-19" peyvəndi təcili istifadə üçün təsdiqlənib.

Milli Dərman Administrasiyası, "CanSino Biotech" tərəfindən hazırlanmış dünyanın ilk "inhalyasiya edilə bilən" "Covid-19" peyvəndinin iki doza təsirli hala gətirilmiş peyvəndinin insanlar tərəfindən xatırlatma dozaları olaraq istifadə edilə biləcəyinə qərar verib.

"Convidecia Air" adlanan peyvənd, şirkət tərəfindən daha əvvəl hazırlanmış tək dozalı "Covid-19" peyvəndi "Convidecia"-nın inhalyasiya variantı olacaq.

Peyvəndin enjekte versiyası fevral ayında Çin Milli Dərman Administrasiyasında və mart ayında Ümumdünya Səhiyyə Təş-

kilatından (ÜST) təcili istifadə üçün icazə alıb.

Peyvəndin inhalyasiya variantında injektor əvəzinə peyvəndin mayesini hava qabarcıqlarına çevirən "nebulizer" adlı sprey cihazı istifadə olunur. Tərkibində virusun zəifləmiş versiyası olan peyvənd tənəffüs yolu ilə ötürülən virusun təbii yoxlama yolunu stimullaşdırmaq və bununla da orqanizmdə immunitet yaratmaq məqsədi daşıyır. "Convidecia Air", "Covid-19" peyvəndləri arasında injektor əvəzinə nebulizer ilə tətbiq ediləcək ilk nümunə olacaq.

Sprey şəklində olan peyvəndlər qrip kimi tənəffüs yoluxucu infeksiyalardan qorunmaq üçün geniş istifadə olunur. Metod vaksinlərin istehsalı və tətbiqi xərcləri-

ni azaldır.

İnjector və iynə tələb etməyən cihazın sağlamıq imkanlarının kifayət qədər olmadığı ucaq ərazilərdə istifadə baxımından rahatlıq təmin edəcəyi nəzərdə tutulur.

Dərin dondurucuda saxlanmalı olan inyeksiya mayesindən fərqli olaraq, inhalyasiya edilə bilən peyvəndin mayesi kimyəvi bütövlüyünü qorumaqla 2 ilə 8 dərəcə selsi arasında saxlanıla bilər. Bunun global miqyasda daha geniş yayılmış immunitet müdafiəsinə kömək edəcəyinə ümid edilir.

Neticələri "The Lancet" jurnalında dərc olunan inhalyasiya edilə bilən vaksinin klinik sınaqlarında onun güclü immunitet reaksiyaya səbəb olduğu məlum olub. Çin Jiangsu əyalətində 420 yetkin üzərində aparılan sınaqda peyvəndin daha əvvəl "Sinovac" tərəfindən hazırlanmış "Coronavac" peyvəndinin iki dozasını qəbul edən xəstələrdə tənəffüs orqanlarının hüceyrələrini virusa qarşı daha davamlı etdiyi müəyyən edilib.

Dərhal istifadənin təsdiqindən sonra "CanSino Biotech" səhmləri Şanxay Fond Birjasında 10 faiz, Honq Konq Birjasında isə 7 faiz dəyər qazanıb.

Turan

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlət quruculuğu;

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası (AHİK) mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində "Vətəndaş cəmiyyətində həmkarlar ittifaqlarının rolu" mövzusunda konfrans keçirib. Konfransda AHİK sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev, Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının Qeyri-hökumət təşkilatları ilə iş və kommunikasiya şöbəsinin sektor müdiri Vüsal Quliyev, Konfederasiyaya üzv təşkilatların rəhbərləri, həmçinin KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

AHIK-in sədri Səttar Möhbəliyev konfransda geniş məruzə ilə çıxış edərək, 44 günlük Vətən müharibəsindən, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə aparılan bərpa-quruculuq işlərindən, qurumun fəaliyyətindən danışıb. Bildirib ki, Vətən müharibəsi dünyaya Azərbaycan xalqının nə qədər böyük, yenilməz, dəmir یرəli, müzəffər xalq olduğunu göstərdi:

"Bu tarixi nəticə bizlər haqqında "məğlub xalq" rəyini sındırdı, xalqımıza özgüven aşıladı, milli qururumuzu qabartdı. Qələbə cənab İlham Əliyevin hakimiyyətdə olduğu illər ərzində həyata keçirdiyi güclü dövlət, güclü ordu strategiyasının məntiqi nəticəsi idi. Tarixi qələbə ilə Azərbaycan bir daha dünyanın inkişaf etmiş dövlətlərindən biri olduğunu təsdiqlədi". S.Möhbəliyev qeyd edib ki, Azərbaycan işğaldan azad etdiyi torpaqlarında erməni vəhşiliyini, barbarlığını dünyaya nümayiş etdirdi: "Beynəlxalq ictimaiyyət bir daha şahidlik etdi ki, Ermənistan illərlə dünyaya yalan satıb. Amma düşmənin bu xisləti heç də Azərbaycanı ruhdan, həvəsdən salmadı. Prezidentin səərəncamı ilə Qarabağ və Şərqi Zəngəzür iqtisadi rayonları yaradıldı və azad edilən torpaqlarımızda quruculuq, yenidənqurma işlərinin başlanması ilə bağlı tapşırıq verildi. Heç bir maliyyə təşkilatından, beynəlxalq qurumdan, hansısa dövlətdən yardım almadan

Azərbaycan öz imkanları hesabına bu işləri həyata keçirməyə başladı. Bu gün işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda misli görünməmiş quruculuq işləri davam edir. Prezidentin şəxsi nəzarətində

olan bu işlər sürətlə aparılır". S.Möhbəliyev Qafqazın ən böyük qeyri-hökumət təşkilatı olan Heydər Əliyev Fondunun Qarabağ və Şərqi Zəngəzürdə aparılan bərpa-quruculuq işlərində iştirakına diqqət çəkib: "Heydər Əliyev Fondu Qarabağdakı dini irsimizin, məscidlərimizin, mədəniyyət abidələrimizin bərpasını reallaşdırmaqdadır. Mehriban xanım Əliyevanın müqəddəs işə rəhbərlik etməsi onu deməyə əsas verir ki, bu layihə çox böyük uğurla həyata keçirilir. Bundan başqa, şəhid ailələri və qazilər də Mehriban xanımın diqqətindən kənarda qalmır. Onların, demək olar ki, bütün problemlərinin həllinə şəxsən dəstək olur, evlə, avtomobillə təmin olunmasında yaxından iştirak edir". Konfederasiya sədri Azərbaycan həmkarlar ittifaqlarının Vətən müharibəsində və ondan sonrakı dövrdə gördüyü işlərdən, döyüşən əsgər və zabitlərə, qazi və şəhid ailələrinə göstərdiyi maddi və mənəvi dəstəkdən bəhs edib: "AHİK və onun üzv təşkilatları

"Həmkarlar ittifaqları da digər sahələr kimi inkişaf mərhələsindədir"

Müşfiq Ələsgərli: "Təbii ki, bu strukturlarda da yenilənmə qaçılmazdır"

tərəfindən Vətən müharibəsi və sonrakı dövrdə 9 milyon 93 min 487 manat vəsait xərclənib. O cümlədən Vətən müharibəsi dövründə AHİK İcraiyyə Komitəsinin qərarları ilə AHİK və onun üzv təşkilatları tərəfindən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondunun hesabına 1 milyon 36 min 815 manat ianə edilib. Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayan, döyüşlər nəticəsində qəhrəmancasına həlak olmuş şəhid ailələrinə kömək göstərilməsi məqsədilə Muxtar Respublikanın Həmkarlar İttifaqları Şurasına 250 000 manat köçürülüb. AHİK və üzv təşkilatları tərəfindən Qarabağ Dırçəliş Fonduna 1 milyon 217 min 650 manat vəsait köçürülüb, silahlı qüvvələrə və cəbhə bölgəsinə 2320 864 manat, "YAŞAT" Fonduna 667 668 manat ianə edilib. Şəhid və qazi ailələrinə 3 milyon 600 min 475 manatlıq birdəfəlik yardım göstərilib. 172 şəhidin 286 övladı himayəyə götürülüb. O cümlədən 2016-cı ilin Aprel və 2020-ci ilin Tovuz döyüşlərinin 23 şəhidinin 41 azyaşlı övladının hər birinə 18 yaşına çatana qədər hər ay 150 manat ödənilməkdədir. Eyni zamanda Vətən müharibəsi iştirakçıları, qazilər və şəhid ailəsi üzvləri sağlamlıqlarının bərpa olunması məqsədilə istəklərinə

uyğun olaraq sanatoriya-kurort yollayışları ilə güzəştli şərtlərlə təmin olunurlar". Sonra AHİK sədri vətəndaş cəmiyyətində həmkarlar ittifaqlarının rolundan söz açib. Vurğulayıb ki, demokratiyanın təzahürü kimi meydana çıxan həmkarlar ittifaqları insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunmasına xidmət edən əsas təsisatlardandır: "Bu gün istər ölkəmizdə, istərsə də dünyada həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyətinə nəzər saldıqda görünür ki, bu birlik ictimai zərurətdən yaranıb, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasında, liberal dəyərlərin bərqərar olmasında, demokratiyanın inkişafında müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Dünyada mövcud olan bütün həmkarlar ittifaqlarının proqramlarına, nizamnamələrinə, məramnamələrinə ümumi nəzər saldıqda görürük ki, bu birliklərin fəaliyyətinin mərkəzində insan faktorunu dəyənir. Onların sosial problemlərinin həllinə, iqtisadi maraqlarının təmin olunmasına, əmək sahəsində bütün qanuni hüquq və mənafələrin qorunmasına xidmət edir. Bu da insan hüquq və azadlıqlarının təminatı baxımından demokratiyanın prinsip və vəzifələrinə tam uyğun olmaqla vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasına və müntəzəqi istiqamətdə inkişafına mühüm töhfədir. Məhz buna görə də hər bir

cəmiyyətdə vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması üçün həmkarlar ittifaqlarının yaradılması zərurətə çevrilib".

Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının (JuHI) sədri Müşfiq Ələsgərli "Şərq"ə deyib ki, həmkarlar ittifaqları yüz ildən artıqdır mövcuddur. Birlik rəhbərinin sözlərinə görə, həmkarlar ittifaqları əmək hüquqlarının formalaşması, qorunması baxımından çox böyük nailiyyətlərə imza atıb: "Həmkarlar ittifaqları dünyada özünün say tərkibinə görə təqribən milyarda yaxın insanı birləşdirir. Konkret olaraq 600 milyondan çox üzvü birləşdirən ən böyük şəbəkədən söhbət gedir. Dünyada bu miqyasda ikinci böyük təşkilat yoxdur. Həmkarlar İttifaqı tarixən özünü təsdiqləmiş və mövcud sosial hüquqların qorunması, inkişaf etdirilməsi baxımından önəmli bir strukturdur. Həm nəzəri təkliflərin verilməsi və faktiki olaraq sosial hüquqların qorunması sahəsində mühüm mexanizmlərə malikdir. Həmkarlar İttifaqı yeganə təşkilatdır ki, səhiyyə və təhsil müəssisələrinə qədər daxil ola, strukturlaşma bilərlər. O səbəbdən həmkarlar ittifaqlarının yaşadılması və inkişaf etdirilməsi çox vacibdir".

Ekspert vurğulayıb ki, Azərbaycanda da həmkarlar ittifaqları kifayət qədər in-

kişaf yolu keçib: "Həmkarlar ittifaqlarının Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası (AHİK) tərkibində olması onların öz güclərini birləşdirərək daha effektiv fəaliyyətinə imkan yaradır. Məsələyə endədir ki, həmkarlar ittifaqları da digər sahələr kimi inkişaf mərhələsindədir. Ara-sıra ortalığa çıxan tənqidlər də bununla bağlıdır. Həmkarlar ittifaqları da öz fəaliyyətlərində modernləşmə etməli, daha geniş sferaya təsir etmək üçün çalışmalıdırlar. Ümumi fəaliyyət qanəedici, amma dünya inkişaf edir, sistemlər dəyişir, modelər inkişaf edir. Təbii ki, bu strukturlarda da yenilənmə qaçılmazdır. Diqqətçəkən və təqdir olunəsi hal odur ki, Prezident Administrasiyasının rəsmisi Vüsal Quliyev belə konfranslarda iştirak edir, müzakirələrə qatılır və öz təkliflərini dilə gətirir. Bu da onu göstərir ki, Azərbaycan hökumətinin həmkarlar ittifaqlarının inkişafında marağı, istəyi böyükdür. Həmkarlar ittifaqlarına diqqət həm də insanların əmək hüquqlarına olan diqqət deməkdir. Hesab edirik ki, Şuşadakı konfrans, həmkarlar ittifaqları sahəsində müzakirələrin aparılması, innovativ yenilənmələr üçün təkliflərin səslənməsi yönündə stimulu rolunu oynayacaq".

İsmayıl Qocayev

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

xəstəliklər, adətən, mikroorqanizmlər çirkənlmiş heyvan mənşəli qida məhsullarının insanları tərəfindən istehlakı zamanı baş verir. Avropa Birliyi ölkələrində hər il yüz minlərlə insanın qida mənşəli zoonoz xəstəliklərə yoluxma

dən çoxsaylı şikayətlər edildiyini deyib. Birlik sədrinin sözlərinə görə, insanlar əti necə seçmək, haradan almaq, qiymətin paradoksalılığı, ətdən hazırlanan kolbasanın qiyməti ilə bağlı çoxsaylı suallar verirlər: "Bütün xəbərdarlıq və keçirilən maarifləndirmə işlərinə rəğmən hələ də küçələrdə, yol kənarlarında müstəqil şəkildə ət kəsib satanlar var. Kim harada istəyir, orada da heyvan kəsib, ət satır. Bir sıra xarici ölkələrdə kimsə öz heyvanını kəsərsə, külli miqdarda cərimə olunur. Düzdür, cəza üsulları ilə bazara təsir et-

Küçələrdə, yol kənarında ət məhsulları satılır

Eyyub Hüseynov: "Hələ də heyvanların heç 1 faizi identifikasiyadan keçməyib"

Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) baytarlıq-sanitariya və sanitariya-gigiyena normalarına cavab verməyən yerlərdə, küçələrdə, yol kənarlarında heyvan kəsimi hallarının qarşısının alınması məqsədilə Daxili İşlər Nazirliyi və rayon icra hakimiyyətlərinin nümayəndələri ilə birgə mütəmadi reydlər keçirib.

AQTA-dan "Şərq"ə verilən məlumata görə, reydlər "Heyvan kəsimi fəaliyyətinin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 11 iyun tarixli Sərəncamına uyğun olaraq həyata keçirilib.

Götürülən nümunələr Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunda müayinələrə cəlb olunub. Təqdim olunan et nümunələrindən 241-də uyğunsuzluq aşkarlanıb. Nümunələrdə E.coli, Salmonella, Streptokokk, bağırsaq çöpu qrupu bakteriyaları (BÇQB) və anaerob bakteriyaları müəyyən edilib. Həmçinin aparılan müayinələr zamanı istehlakçılara mal və dana əti kimi təqdim olunan bəzi et və et məhsullarında at etinin DNT-si aşkarlanıb. AQTA bəyan edib ki, ölkədə qanuni şəkildə et və et məhsullarının satışı yalnız baytarlıq arayışı və baytarlıq şəhadətnaməsi kimi müşayiətedici sənədlər əsasında həyata keçirilə bilər. Zoonoz xəstəliklərə yoluxma və digər neqativ halların yaranmaması üçün müvafiq sənədləri olmayan et və et məhsullarının alınması və istehlak olunması tövsiyə edilmir.

Qeyd edək ki, qida mənşəli zoonoz

hali qeydə alınır. Bir faktı qeyd etmək kifayətdir ki, hazırda bütün dünyada insanların arasında rast gəlinən yoluxucu xəstəliklərin 60 faizdən çoxu məhz zoonoz infeksiyaların payına düşür.

Ən təhlükəli zoonoz xəstəliklərindən biri olan Qarayara bir çox kənd təsərrüfatı və vəhşi heyvan növlərinin və insanların təhlükəli, iti septiki xəstəliyi olub, septisemiya, derinin, bağırsaqların, ağ ciyərin, limfa vəzilərinin zədələnməsi və xəstələnməmiş heyvanların ölümü ilə səciyyəvidir. Xəstəliyə bütün növlərə aid kənd təsərrüfatı heyvanları, həmçinin bir sıra ov heyvanları həssasdırlar. Kolibakterioz xəstəliyi isə bütün növ kənd təsərrüfatı və vəhşi heyvanlarda, həmçinin quşlarda septiki, enterotoksiki və ya enterit formalarında özünü göstərən zoonoz xəstəlikdir. Təhlükəli qida infeksiyalarının törədicilərindən olan Salmonella qida zəhərlənmələrinin əsas törədicilərindən sayılır və heyvan mənşəli qida məhsullarının istehlakı və ya istehlakı dövründə sanitar-gigiyenik qaydalara əməl edilmədikdə geniş yayılır. Xüsusilə də quşçuluq məhsulları (quş əti, yumurta və s.) bu bakteriya növünün əsas daşıyıcısıdır.

Azad istehlakçılar Birliyinin (AİB) sədri Eyyub Hüseynov sanitariya-gigiyena normalarına cavab verməyən yerlərdə heyvan kəsilməsi və satılması məsələsinin çox ciddi məsələ olduğunu deyib. O, bu problemlə bağlı istehlakçılar tərəfindən AİB-ə ölkənin hər yerin-

mək doğru deyil. Bazar tələb və təklif əsasında işləməlidir. Hər halda biz də hansısa mübarizə üsulu tapıb həyata keçirməliyik ki, sanitariya-gigiyena normalarına cavab verməyən yerlərdə heyvan kəsib, ət satan insanlar bunun mümkün-süz olduğunu fərqlənərsinlər".

E.Hüseynovun sözlərinə görə, bu sahədə müəyyən işlər görülsə də şəhərin mərkəzində belə heyvanların antisəhər şəraitdə kəsilməsi, mürdar olmuş heyvan etlərinin regionlardan şəhərə daşınması müşahidə edilir: "Mərkəzləşdirilmiş ət kəsimi məntəqələri hələ də tam düzgün işləmir, yəni də yol kənarında, harada necə gəldi ətin kəsildiyini, satıldığını görürük. Şəhərin mərkəzi küçələrində də belə hallara rast gəlinir. Nazirlər Kabinetinin qərarına görə, ölkənin əmtəə bazarında satılan bütün mallar, o cümlədən etlər bükülməli və üzərinə buraxılma tarixi, yararlılıq müddəti qeyd olunmalıdır. Lakin bu cür ət satışı həyata keçirilmir".

Eyyub Hüseynov vurğulayıb ki, Azərbaycanda heyvanların identifikasiyası məsələsi gündəmədir. Amma hələ də heyvanların heç 1 faizi identifikasiyadan keçməyib. Bu işi həyata keçirən Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi əgər heyvanların identifikasiya məsələsinə həll edərsə, onda etlər markalanacaq, yəni istehlak edənlərin adı, nömrəsi, digər rekvizitləri qeyd olunacaq, etin hansı mənəbdən gəldiyi məlum olacaq".

Şəymən

Borçalıda ana dilində təhsil alma imkanları daralır

Bu məsələyə Gürcüstanın iç məsələsi kimi yox, içimizin yanğısı kimi baxmalıyıq

Gürcüstanda Azərbaycan türkcəsinin tədrisi ilə əlaqəli yeni qərar qəbul edilib. Təhsil və elm naziri Mixeil Çxenkel 19 avqust 2022-ci il tarixində "Milli kurikulumun təsdiq edilməsi haqqında" əmrə dəyişiklik edilməsi ilə bağlı sərəncam imzalayıb. Yeni qəbul edilmiş sərəncamda ana dilimizlə bağlı belə bir müddəə yer alıb:

"Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənninə həftədə minimum 3, maksimum 5 saat vaxt ayrılır. Eyni zamanda, məktəb ikinci xarici dilin tədrisinə 1 və ya 2 saat ayırmaq qərarına gələrsə, Azərbaycan dilinin tədrisinə maksimum 3 saat ayrılmalıdır". Sərəncam 1 sentyabr 2022-ci il tarixindən qüvvəyə minib. Ekspertlərə görə, qərarın bizim üçün mənfi sayılacaq bir neçə hədəfi var.

Millət vəkili Fazil Mustafa deyib ki, Borçalıda yaşayan soydaşlarımız əsasən şivə ilə danışır və oradakı gənclərimizin əhəmiyyətli hissəsi Azərbaycan dilinin qrammatikasına uyğun yazı bilmir. Deputata görə, əgər dərslər saatları 5-dən 3-ə düşərsə, bu, ana dili və ədəbiyyat dərslərinin 40 faiz daha az tədris edilməsi demək olar: "Bunun əsas fəsadı ana dilini öyrənməyə daha az vaxt verilməsi ilə soydaşlarımız arasında mədəni bağların zəifləməsində özünü göstəre bilər.

Digər tərəfdən dünya təcrübəsindən də bilir ki, ana dilini yaxşı bilməyən fərdlər uğur qazanması xeyli çətin olur. Gürcüstanda yaşayan gənclərimiz yalnız orta məktəbdə öz ana dili ilə təmasda olurlar. Məişət həyatında istifadə etdikləri söz ləkəsinə isə daha məhduddur. Nəticə olaraq bu gənclər ana dilini yaxşı öyrənmədən başqa dilləri yaxşı bilsələr belə, bir çoxu uğur qazana bilməyəcək. Bu səbəbdən də ana dilində həftədə dərslərin minimum

5 saat nəzərdə tutulması daha səmərəli olardı. Xatırladaq ki, bizdəki gürcü məktəblərində bu müddət minimum 5 saat nəzərdə tutulub".

F.Mustafa bildirib ki, bu addıma heç cür Gürcüstanın iç məsələsi kimi baxmaq olmaz: "Məhz bizim içimizin məsələsi və hətta yanğısı kimi baxılmalıdır. Çünki Gürcüstanda Azərbaycan türkünün artıq ana dilindən, Kamandanın sazının nostalgiasından və süfrədəki xəngəl çeşidlərindən başqa bir milli realiti qalmayıb. Ana dilində təhsil alma imkanları get-gedə daralır, bu təhsili verəcək kadrlar da yoxa çıxmaqdadır. Bunu yalnız gürcü tərəfi məqsədli şəkildə etmir. Həm də Bakıda oturub iştahla "gürcü" adı ilə kodlaşdırılan xəngəli yeyən vəzifəli-vəzifəsiz bütün azərbaycanlıların duyarsızlığıdır. Bu səbəbdəndir ki, soydaşlarımızın yaşadığı məkənlərdəki məscidlərin mütələq əksəriyyətində də qum fəunəti tuğyan edir. Artıq Quma göndirilənlərin sayı Bakıya universiteti gədənəlin sayını çoxdan ötüb. Ana dili xalqı Vətən torpağına bağlayan əsas cazibədir. Onu addım-addım Bakıda məktəblərimizdən qovan zehniyyətlə, Təbrizdə, Borçalı və Başkeçid-də qovnan zehniyyət eyndirir. Bizə, yəni dünyagörmüş, fəqət tarix boyu burnunun ucundan uzağı görməmiş azərbaycanlılara eyni məkənzdən baxırlar".

İsmayıl

Dərslər arxasınca tıxaclar gətirəcək

Eldəniz Cəfərov: “Tam aradan qaldırılmasa da mərhələ-mərhələ sıxlığın qarşısını almaq olardı”

Bir neçə gündən sonra dərslər başlayacaq. Ekspertlərin proqnozuna görə, paytaxt küçələrində yenə də sıxlıq və bəlkə də son illər rast gəlmədiyimiz tıxaclarla şəhidlik edəcəyik. Səbəblər isə müxtəlifdir.

Metropoliten yerində sayır. 10 ildə bir stansiyanın istismara verilməsi qənaətbəxş hesab olunmur. Paytaxtın ictimai nəqliyyatının bel sütunu olan avtobuslarla səmərələndirilməsi çox ciddi iqtisadi, texniki və təşkilati böhran yaşayır. Dövlətin ciddi dəstəyi və müdaxiləsi olmasa, bu sektorun çöküşü çox uzaqda deyil. Qiymətlərin ucuzlaşması son illərdə taksi minik avtomobillərinin sayının dəfələrlə artma-

sına gətirib çıxarıb.

Avtomobillərin hərəkətinin təşkilindəki qüsurlar, qanunsuz parklanma, bəzən elementar mədəniyyətsizlik və s. də tıxac yaranan səbəblər arasındadır. Ən pisi isə odur ki, hansısa dövlət qurumunun bu bəlanı həll etmək istiqamətində aydın fəaliyyət planı, ideyası yoxdur.

Nəqliyyat məsələləri üzrə ekspert Eldəniz Cəfərov isə “Şərq”ə açıqlamasında deyib ki, Bakıda tıxac problemi daim mövcud olub və bundan sonrakı illər üçün də müsbətə doğru bir dəyişiklik gözlənilir: “Tıxacların qarşısının alın-

"Bakı şəhərindəki tıxacların səbəblərindən biri köhnə, yararsız avtomobillərin çoxluğu"

ması və ya azaldılması ilə bağlı Bakı şəhərində hansısa bir tədbirlərin görülməsinin şahidi olmamışam. Ona görə də dərslər başlayandan sonra sıxlıq və tıxacların artması istisna deyil. Düşünürəm ki, artıq insanlarımız da buna alışıb deyə bir o qədər də ürküdücü görünmür”.

Tıxacların obyektiv və subyektiv səbəbləri olduğunu vurğulayan ekspert deyib ki, tam aradan qal-

dırılmasa da mərhələ-mərhələ sıxlığın qarşısını almaq olardı. Əvvəlcə infrastrukturun yenilənməsinə, modernləşdirilməsinə ehtiyac var. Bakı şəhərindəki tıxacların səbəblərindən biri köhnə, yararsız avtomobillərin çoxluğu: “Bütün bölgələrdən Bakıya işləmək üçün çoxlu vətəndaşlar gəlir və onlar rahat hərəkəti təmin etmək üçün ucuz və köhnə avtomobillər alırlar. Çünki hazırda ictimai nəqliyyat əlçatan deyil. Vacib olan ictimai nəqliyyatın fəaliyyətinin tənzimlənməsidir. Vətəndaşlara yüksək xidmət göstərilərsə onlar fərdi nəqliyyat və ya taksilərdən deyil, məhz marşrutlardan istifadə edərdi. Amma bu sahədə vəziyyət ürekaçan olmadığı üçün tıxacların qarşısını almaq mümkün olmayacaq”.

Ekspert onu da bildirib ki, tıxacların səbəblərindən biri də yol infrastrukturunun bərbad vəziyyətdə olmasıdır: “Bəzi ərazilərdə yollar qaranlıq və çalçuxurludur, nişanlanma və xətlənmə pis vəziyyətdədir. Bəzi ərazilərdə isə yolların avtomobil buraxma qabiliyyəti zəifdir, döngə və dairələrdə hərəkət düzgün təşkil olunmayıb. Həmçinin tez-tez paytaxt yollarında qəzalar baş verir ki, bu da tıxacların yaranmasına yol açır. Parklanma problemi, yollarda təmir-tikinti işlərinin müvafiq vaxtlarda aparılmaması, hər hansı sahibkar tərəfindən yolun bir hissəsinin zəbt olunaraq obyektin tikilməsi kimi hallar tıxacların yaranmasının bir digər səbəbidir”.

Şəymən

"Axmaq puma" sindromu

Bəzən təslim olmağı da bacarmalıyıq

Pişıkkimilər ailəsinin ən möhtəşəm üzvlərindən biri olan pumalar çox ağıllı bir ovçudurlar.

Çəkisi yüz kiloqrama qədər olan pumalar inanılmaz əzələ gücü, koordinasiya və yarananın onlara bəxş etdiyi digər xüsusiyyətlər sayəsində vəhşi təbiətin ən qorxulu yırtıcılarından birinə çevrilə bilər.

"Şərq" xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, vəhşi təbiət qanunlarına uyğun hərəkət edən pumalar, digər yırtıcılar kimi yaşımaq üçün digər canlıları öldürürlər.

Amma pumalar hər ovdan müvəffəqiyyətlə qaırda bilərlər. Bəzən təqib etdikləri ov pumalardan daha çevik, daha ağıllı və ya sadəcə, şanslı olur.

O zaman "axmaq puma" təslim olmur. Hər şeyə rəğmən tuta bilmədiyi şikanın dalınca gedən " axmaq puma", nəhayət, bütün gücünü tükədir və o, acından ölür. "Axmaq puma" sindromu bizə həyat boyu xatırlayaçağımız bir şey öyrədir.

Öyrənəcəyimiz şey imtina etməyin bəzən bir fəzilət ola bilməsidir. Beləliklə, səylərimizin qarşılığını almamaq bizi "axmaq puma"lar edir. Bəzən təslim olmağı da bacarmalıyıq.

Günəş Mərd

Kosmetik məhsullar tez xarab olur

Bunu müəyyənləşdirməyin asan yolları var

Xanımların gündəlik hazırlıq rutininin bir parçası olan makiyaj, korlanmış məhsulların istifadəsi nəticəsində sizə xeyirdən çox zərər verə bilər. Kimyəvi tərkibli kosmetik məhsulların xarab olduğunu sonra istifadəyə davam etmək, həssas dəri və gözlər kimi bölgələrdə reaksiyalara səbəb olaraq ciddi nəticələr yaratması mümkündür. Kosmetik məhsulların xarab olub-olmadığını necə təyin edəcəyinizi bilmək istəyirsinizsə, "Şərq"in məlumatlarını oxumağa davam edin.

qoxusunda dəyişiklik olaçaq. Fərqli qoxu daha o pomadadan istifadə etməməyiniz üçün ən böyük signaldır.

Kiprik üçün tuş

Makiyajın vazkeçilməzi olan tuş çox yaş və ya çox quru olduqda tətbiiq etmək çox çətin ola bilər. İlk aldığınız zaman kifayət qədər maye və axıcı olan tuş hava ilə təmasda olduğu üçün

zamanla xarab olur və qurumağa başlayır. Nəticədə tuşu sürmək çətinlik yaradacaq. Çəkdiyiniz tuşun kipriklərinizdə yumru olduğunu görsəniz, istifadəni dayandırmağınız məsləhətdir. Xüsusilə xarab olan tuş, gözə yaxın yerləşdiyi üçün göz infeksiyası kimi arzuolunmaz hallara yol açır.

Dırnaq boyası

Xanımların istifadə etməyi sevdiyi rəngli dırnaq boyalarının yararsızlığını başa düşməyin ən asan yolu sürərkən yaşanılan çətinlikdir. Dırnaq lakı dırnağınıza sürərkən qalın təbəqə ilə çəkilirsə, çətinliklə quruyur və ya heç qurumursa, dırnaq lakının quru olduğunu başa düşə bilərsiniz. Dırnaq boyası şüşədən çıxardığınız zaman saqqız kimi bəyüzürsə, maye quruluşunu itirmişsə, xarab olduğuna əmin ola bilərsiniz.

Aygün Tahir

Dərsə gedən uşaqların səhər yeməyi şərtidir

Türk mütəxəssis valideynlərə tövsiyələrini verir

Dərslərin başlamasına az vaxt qalır. Uzun yay tətildən sonra məktəbə hazırlaşan bəllər sərt qrafiklə üzləşəcək. Səhər tezdən durmaq, yorucu dərslər saatları, repetitor hazırlığı, əlavə məşğələlər... Yorğunluğun qarşısını necə almaq olar? Türkiyəli həkim, qida və dieta mütəxəssisi Başak İnsel Aydın "Milli-Yet.com" a məktəblilərin sağlam qidalanmasının tövsiyəsini verir.

Mütəxəssis bildirib ki, araşdırmalara görə, səhər qidalanmadan məktəbə gedən uşaqlar dərslərdə fikrini cəmləməkdə, keçilən dərsləri qavramaqda çətinlik çəkir. Ona görə də səhər yeməyini gözdərkə etmək qətiyyəvən olmas. Sağlam qidalanma təkə fiziki yox, zəhni inkişafın da açarındır. Bəs necə edək ki, uşaqlar səhər yeməyini sevsinlər və ona həvəs göstərsinlər? Mütəxəssisin məsləhətləri bunlardır. İlk növbədə valideynlər səhər yeməyini uşaqlar üçün maraqlı təşkil etməyə can atmalıdır. Məsələn, kalo-

riili qida sayılan yumurtanı hər dəfə eyni cür bişirib uşağın önünə qoysanız, əlbəttə bezəəcək və yemək istəməyəcək. Halbuki, yumurtanı ağılca şəkildə salmaq mümkündür. Analar yumurtanı günəşə bənzədən bilər. Bişmiş yumurtanın ətrafına güneyi düzməklə, güllü-çiçəkli bağça ortaya çıxar. Səhər yeməyində süd, təzə meyvə şirəsi, yumurta, pendir, zeytun, çörək və şirin qida mütləq olmalıdır. Şirinin çay təzəsolunan qlükoza olduğu üçün qısa

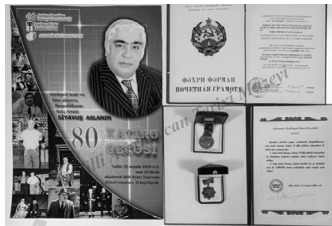
zamanda uşağı gümrəhləşdirəcək, özgnilik aradan qaldırılacaq. Səhər yeməyi maraqlı, cəlbəedici olsun deyə, tərkibində süd, pendir, yumurta olan müxtəlif kökələr, rulət və kekslər bişirmək olar. Uşağınızın məktəb çantasına nahar qoyacaqsınızsa, çalışın, çəkide yüngül, kaloride üstün olan qida və ərzaqlar olsun. Məsələn, quru meyvələr, çərəzlər. Fındıq, qoz, badam, quru meyvələrdən ərək, əcncir qurusu, kişmiş. Meyvələrdənsə alma ən uyğun qidadır. Bunlar enerji dəyəri yüksək qidalarıdır. Maye qəbulunu da yaddan çıxarmayın. Övladınızın su qabı mütləq olsun. Saf su, yaxud kəməşirin meyvə suyu, kompot da ola bilər. Mütəxəssis məsləhət görür ki, evdə qidanın hazırlanmasına övladlar da cəlb edilməlidir. Bu, onlar üçün maraqlı olacaq, üstəlik, sağlam qidaları tanıyacaqlar. Evdə uşaqların iştirakı ilə bəzə yemək hazırlayarkən marketlərdə satılan hazır qida məhsulları tərcih edilməməlidir. B.İ.Aydının 9 məsləhəti isə budur:

1. Güne mütləq səhər yeməyi ilə başlamaq.
2. Nahar vaxtlarını təxirə salmamaq.
3. Şəkər və süni şəkərli qidalardan uzaq durmaq.
4. Çox yağlı, duzlu qidalar qəbul etməmək.
5. Qızardılmış yeməklər yeməmək.
6. Meyvə suyu əvəzinə meyvənin özünü tərcih etmək.
7. Gün ərzində bol su içmək (orqanizm tələb etdiyi qədər).
8. Proteinlə zəngin qidalar qəbul etmək.
9. "Omega-3" yağlı üçün cəvz və balıq (dəniz məhsulları) yemək.

Mələhət Rzayeva

Xalq artisti Səyavuş Aslana məxsus materiallar Tarix Muzeyinə verilib

Teatr və kino aktyoru, Xalq artisti Səyavuş Aslana məxsus olan üç əşya Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin Sənədli mənbələrin elmi fondu şöbəsinə təqdim edilib.

Bu barədə "Report" a AMEA-dan məlumat verilib. Nümunələrdən biri S.Aslanın anadan olmasının 50 illiyi münasibətilə 1985-ci ildə Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin qərarı ilə ona verilən Fəxri fərman, digəri isə müstəqillik dövründə Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı tərəfindən verilmiş fəxri nişanlardır.

Şəbnəm Tovuzlu yalan danışır

Nüşabə Musayeva müğənnini dürlütlüyə çağırır

Müğənni Şəbnəm Tovuzlu və Nüşabə Musayeva qalmaqallı bitmək bilmir.

"Şərq"in məlumatına

görsə, "Tarix Əliyev ilə səmimi" layihəsinin qonağı olan Ş.Tovuzlu həmkarının evinə gətirdiyini söyləyib: "Blokun qarşısına çağırırdım. O qədər sərt getmişdim ki, elə bildi dalacağam. İkimizin də üyərində bir şey yoxdu. Gördüm qaşqabaqlı dayanıb. Ərkəyə şəkildə "Utanırsan, heç ayıb deyil sənin üçün? Bu nə höqqədir çıxarırsan. Dərdin varsa, telefonla yığ danışacaq, kamera qarşısında olmaz" dedim".

Şəbnəm Nüşabədən uzaqlaşmağının səbəbini belə açıqlayıb: "Məşğul olduğdan sonra bəzi xoşagəlməz oyunlar, rəqslər... Bacı kimi dedim ki, iki qızın var, qurban sənə, bu cür oyunlar etmə.

Həyatında olan şəxsi də ona layiq görmürdüm. İndi onunla ayrılıblar. Başına oyun açan da həmin oğlan oldu. Buna görə mənəndə incimışdi".

Nüşabə Musayeva isə sosial şəbəkədə paylaşım edərək Şəbnəm Tovuzlunun sözlədiklərini təkzib edib: "Ay Şəbi, niyə? Axı niyə yalan danışırısan? Biz telefonla danışdıq. Evin ünvanını sənə özüm başa saldım. Evə özüm çağırırdım. Qapının ağzında dayandın. Gəl içəri dedim. Zəhrəmi öpdün, adam kimi danışdıq. Hətta ağlayıb mənə qucaqladı. Ay Şəbi, nolar, dürlü ol. Düzünü danış. Maskalanma, saxta olma. Elə danışmısan, guya, sənəndə qorxmuşam, mənə döyməyə gəlmisən. Mən istəməsəm həndəvəri-mə heç kim yaxın dura bilməz. Söhbət bağlanmışdı, niyə yenə mənə danışdırırsan?".

Aygün Tahir

Elan
Əhədli Mübariz Mehman oğlunun adına Yeni Azərbaycan Partiyasının Suraxanı rayon təşkilatı tərəfindən verilmiş vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.
"Ümid Construction-2018" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə məxsus möhür itdiyi üçün etibarsız sayılır.
"Azerifood Co" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə məxsus möhür itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun i müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlaha İbrahimova, Nailə Cabbarlı, Fazilə Məmmədova

Qəzet "Şərq" in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələni və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisensiya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC 1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIIIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 2550

Bakıda qeyri-adi olay

2 yaşlı körpə bir il nəfəs borusunda sümük parçası ilə yaşayıb

Bakıda 2 yaşlı körpə bir il nəfəs borusunda sümük parçası ilə yaşayıb.

"Report" xəbər verir ki, bu barədə körpəni əməliyyat edən uşaq cərrahı Fuad Hüseynov bildirib.

O qeyd edib ki, 2 yaşındakı qız bir il nəfəs borusunda sümük parçası ilə yaşayıb:

"Artıq çətinliklə nəfəs alırdı, xırıltı uzaqdan eşidilirdi. Körpənin 1 yaş olanda balıq yediyini deyirlər və ondan sonra qızdırma öskürək, xırıltı başlayıb. Apanılan bütün müalicələrə baxmayaraq xırıltı, öskürək getdikcə artırdı və tez-tez temperaturu yüksəlirdi. Valideynləri vəziyyətinin getdikcə pislədiyini və vəziyyətinin ağırlığı ilə əlaqədar müraciət etdikləri klinikalarda qəbul etmədikləri üçün bizim klinikaya müraciət etdilər. Ciddi risk dışısa da, körpənin rahat nəfəs alması üçün sümüyü nəfəs borusundan çıxarmaq məcburiyyətində idik. Bronxoskopiya işıqlı alətlə nəfəs borusuna girilərək çətinliklə olsa da, sol ana bronx-dan sümüyü problemsiz çıxartdıq. Nəhayət ki, 1 ilin sonunda balaca qızımız rahat nəfəs almağa başladı".

Adriana üçüncü dəfə ana oldu

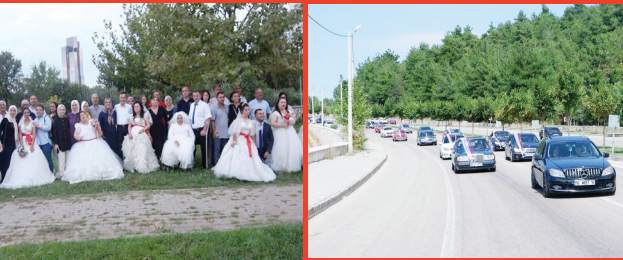

Supermodel Adriana Lima üçüncü dəfə övlad dünyaya gətirib.

41 yaşlı məşhur və əri, film prodüseri Andre Lemmers yeni doğulan oğlana Sian adı veriblər.

Qeyd edək ki, rejissor supermodellə 2021-ci ildə görüşməyə başlayıb. Xatıradə ki, supermodelin daha iki qız övladı var: 12 yaşlı Valentina və 9 yaşlı Sienna. Onların hər ikisi Limanın basketbolçu Marko Yariçlə nikahından doğulub. Cütlük 2014-cü ildə münasibətlərinə son qoyub və bir il sonra boşanıb. Bundan sonra Lima türk yazıçısı Metin Hara ilə yaxın münasibətdə olub, lakin 2019-cu ilin qışında onlar ayrılmaq qərarına gəliblər.

Daun sindromlu qızlar üçün toy məclisi quruldu

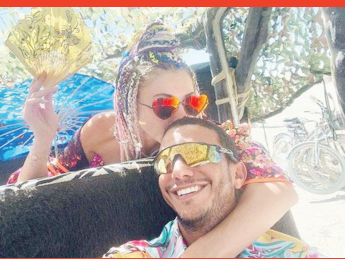
Türkiyənin Bursa şəhərində Daun sindromlu gənc qızların arzuları çin olub.

Belə ki, yeddi Daun sindromlu qız üçün toy mərasimi həyata keçirilib.

"Şərq" oxu.az-a istinadən xəbər verir ki, onlar bəzənmiş maşınlarla ata evlərindən yerli əhalinin alqış sədaları altında şadlıq sarayına aparılıblar.

Bəyaz gəlinliklərlə hamının diqqətini çəkən "gəlinlər" qardaşları, ataları və ya qohumları ilə rəqs ediblər.

Acunun keçmiş arvadı yeni sevgilisi ilə görüntüləndi

Acun İlicinin keçmiş həyat yoldaşı Şeyma Subaşı misirli sevgilisi Mohammed Alsallusi ilə birlikdə Nevada səhrasında keçirilən "Burning Man" festivalına qatılıb.

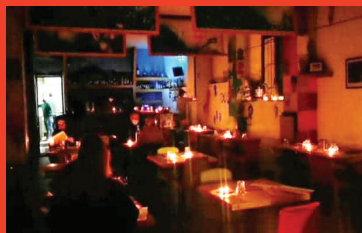
Milli.Az oxu.az-a istinadən xəbər verir ki,

bu barədə Şeyma Subaşı sosial şəbəkə hesabında məlumat verib. Subaşının sevgilisi ilə festivaldan səmimi görüntüləri izləyicilər tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, Şeyma sözügedən festival üçün imicində dəyişiklik edərək saçlarına rəngli afro hörüklər edərək.

İtaliya işığa qənaət edir

Restoranlar şam işığında müştərilərinə yemək verir

İtaliyada bir restoran elektrik enerjisi qiymətinin bahalaşması səbəbindən işıqları söndürmək qərarına gəlib.

Müştərilərin restoranda şam işığında vaxt keçirdikləri anlar sosial şəbəkədə paylaşılib. İstifadəçilər paylaşımına "Avropada və ondan kənarda çox isti son bahar olacaq" kimi ironik şərhlər yazıblar.

Mütəxəssislər, İtaliyanın 2021-ci ildə 43 milyard avroya başa gələn enerji idxalının bu il 60 milyard avro artacağını da gözləndiyini açıqlayıb.

Günəş Mərd

"Qiyamət buzlağı" sürətlə əriyir

Fəlakət bir il ərzində baş verə bilər

Hazırda ölkəmizdə qeyri-sabit hava şəraiti hökm sürür. Avqust və sentyabrın ilk 5 gününün qovurucu istisindən sonra güclü külək və yağışla müşayiət olunan temperatur enməsi ağillarda sual doğurdu: bizi qarşıda daha nələr gözləyir? İllərdir haqqında danışılan qlobal istiləşmə, iqlim dəyişiklikləri deyəsən elə budur. Artıq bir neçə ildir ki, mövsümlər demək olar, sezilmir. Qışdan birbaşa yay fəslinə, yay fəslindən də birbaşa qışa keçid edilir.

Payız-yaz itib artıq. Fəsilər 4 yox, 2 olub. Bütün dünyada belədir. Ölkəmizdə müşahidə olunan iqlim dəyişikliyi Cənubi Koreyada, Yaponiyada leysan yağışlar, fırtınalarla özünü göstərir. Türkiyədə də havalər kəskin soyuyub. Dünyədəki istidən yanan Qara dəniz sahilləri artıq leysan yağışların əsarətindədir. Səbəb isə əlbəttə ki, qlobal iqlim dəyişikliyi, qlobal istiləşmədir. Bunun təzahürü isə hazırda Arktikada yaşanır. "Qiyamət buzlağı" adını almış nəhəng buzlaq son 200 ildə gözlənilməyən daha sürətlə əriməyə başlayıb. Bu haqda "Nature Geoscience" dergisində material dərc olunub. "NTV.com.tr"-nin yazdığına görə, alimlər buzlağın sürətlə əriməyə başladığı xəbərdarlığı edir. "Qiyamət buzlağı" barmaqlarının ucunda dayanıb" yazan alimlər dünyanı gözləyən fəlakətdən xəbər verir. Hətta "fəlakət bu il ərzində baş verə bilər", anonsu

da edirlər. Alimlərin son tədqiqatı nəticəsində müəyyən edilib ki, "Qiyamət buzlağı" adı verilmiş "Thwaites" buzlağı son 200 ildə gözlənilməyən 2 dəfə artıq sürətlə geri çəkilir - əriyir. Antarktikadakı buzlağın hərəkətləri kosmosdan görüntülənib. Alimlər bu qənaətdədir ki, buzlağın sürətlə geri çəkilməsi dünya okeanında suyun səviyyəsini 3 metrədək yüksəldəcək. Nəticədə 1 il içində müxtəlif şəkili təbii fəlakətlər baş verəcək. Haqqında danışılan buzlaq Antarktikanın qərbindədir. Cənubi Florida Universitetinin Dəniz Elmləri Kollecinin tədqiqatçıları buzlağın yeni görüntülərinin elm üçün yeni geoloji xüsusiyyətlərə malik olduğunu bildirir. Eyni zamanda bu görüntülər gələcəkdə hansı təbii hadisələrin ortaya çıxacağına dair proqnoz verilməsini asanlaşdırır. "Qiyamət buzlağı" son 200 ildə, 6 aydan daha qısa bir müddətdə dənizin altı ilə təması itirib və 1-2 kilometr-dən yüksək bir sürətlə əriyir. Bu hadisə 2011 və

2019-cu ildəki ərimeyən 2 dəfə çoxdur. İngiltərənin dəniz geofiziki Robert Larter isə bildirib ki, "Thwaites" buzlağı hazırda "barmaqlarının ucunda" dayanıb və hər an misli görünməmiş fəlakət saça bilər. Bu, hazırkı 1 il içində də baş verə bilər. Odur ki, iqlimdəki kəskin dəyişmələrə təəccüb etməməliyik. Dünya qlobal iqlim böhranı içindədir, o cümlədən də biz. Qlobal iqlim dəyişikliyinə hamı də dünyada aclıq, iqtisadi böhran yaradacağı qaçılmazdır.

Mələhat Rzayeva

Min illik tarixi olan "vampir" məzarı tapılıb

Dirilməməsi üçün cəsədin boğazına oraq bağlanıb

Polşa kəndlərindən birində boğazı oraqla, ayaqları isə asma qırıqla yerə bərkidilmiş "qadın vampir"-in qalıqları tapılıb.

Pien kəndində 17-ci əsrə aid qəbiristanlıqda aparılan arxeoloji işlər zamanı tapıntıni aşkarlayan tədqiqatçılar qadın skeletin başında ipək papaq aşkarlayıblar ki, bu da onun yüksək sosial statusa malik olduğunu nümayiş etdirir. Bundan əlavə, skeletin ön dişləri qeyri-adi şəkildə iti olub.

Komanda rəhbəri, Nikolas Kopernik Universitetinin Prof. Dr. Dariusz Polinski qadının dəfn edilmə tərzinin qeyri-adi olduğunu bildirib.

Polinski əlavə edib ki, skeletin sol ayağında asma kilidli baş barmaq, yəqin ki, "bir dövrün bağlanması" və geriye qayıtmağın mümkünsüzlüyünü" simvollaşdırır. Digər tərəfdən, Şərqi Avropada öl-məzlərlə bağlı əfsanələr 11-ci əsrə gedib çıxır. İnsanlar basdırılmış bezi canlıların qanıqan canavarlar kimi səthə çıxacağından ehtiyatlanıblar.

Tədqiqatçılar qadın məzarının tapıldığı ərazidə mərhumun kəlləsinə metal çubuq, yaxud dirayin qoyulduğu qəbiristanlıqlara tez-tez rast gəldiyini və bunun dövrün insanların inancını ilə bağlı olduğunu qeyd ediblər.

Mütəxəssislər xüsusilə slavyan xalqları arasında vampir əfsanələrinə inancın

11-12-ci əsrlərdə geniş vüsət aldığıni, kütləvi isterikaya səbəb olduğunu və vampir olduğu düşünülen insanların edam edildiyini bildiriblər. Vaxtsız vəfat edən insanlar üçün (məsələn, intihar) tez-tez onların vampirizmdən şübhələndikləri və ölürlərdən dirilməsinin qarşısını almaq üçün bədənələrinin parçalandığı qeyd edilib.

Qeyd edilir ki, 2015-ci ildə Polşanın şimal-qərbindəki Drevsko şəhərində işləyən arxeoloqlar 400 illik qəbiristanlıqda eyni şəkildə basdırılmış 5 skelet tapmışdılar. Yaşı 35-44 arasında olan yetkin kişi və 35-39 yaşlı yetkin bir qadının boğazına oraq sıxıldığı aşkar edilib.

Oləndə 50-60 yaşlarında olan qoca qadını ombasına oraq, boğazına orta ölçülü daş basdırıblar.

Turan

Sümükləri gücləndirir

Yatmadan əvvəl süd içmək lazımdır

Yatmadan əvvəl süd içmək sağlamlığa faydalıdır.

"Şərq" CNN Türk-ə istinadən xəbər verir ki, süd böyük qida mənbəyidir. Mütəxəssislərin fikrincə, yatmadan öncə süd içmək sümükləri gücləndirir. Südün daha tez yuxuya getmək, hətta arıqlamaq kimi inanılmaz xeyirləri var. Tərkibində yuxu keyfiyyətini yaxşılaşdırma komponentləri mövcuddur. İnsan və heyvanlar üzərində aparılan bir çox araşdırma süd içməyin keyfiyyətli yuxu almağa kömək etdiyini sübut edib. Süddə triptofan və melatonin mövcuddur ki, bu da daha asan və tez yuxuya getməyə kömək edir.

Triptofan əhvalı yaxşılaşdırma, rahatlamağa kömək edən serotonin istehsalında mühüm rol oynayır. Həmçinin melatonin sirkadiyalı ritmi tənzimləməyə kömək edir və insanı yuxuya hazırlayır. Tədqiqatlar göstərir ki, melatonin və triptofan əlavələrinin qəbulu yatmadan əvvəl baş verən narahatlıq və depressiya əlamətlərini azalda bilər.

Sücaət Mehti

Məsafədən idarə olunan canlı kiborq-tarakan yaradıldı

Yapon alimləri tarakana elektrod-lar quraşdırıb və onu uzaqdan idarə etməyi öyrəniblər.

Oxu.az xəbər verir ki, tədqiqatın nəticələri "NPJ Flexible Electronics" jurnalında təsvir edilib.

Qabaqcıl Elmlər Mərkəzinin mütəxəssisləri Madaqaskar tarakanından kiborq hazırlamaq qərarına gəliblər. Onlar həşəratı idarəetmə modulu və litium polimer akkumulyatorla təchiz ediblər.

Təcrübələr zamanı batareya günəş işığı simulyatoru ilə doldurulub. Elektrik impulslarına məruz qaldıqda, həşərat bu və ya digər istiqamətə çevrilir.

Tədqiqatçılar bu nailiyyətdən çətin nüfuz edilən obyektləri öyrənmək üçün istifadə etməyi təklif edirlər. Bundan əlavə, yeni texnologiyadan uçan həşəratlar üçün də istifadə edilməsi planlaşdırılır.

